№63 (1876)

Пятніца , 9 красавіка 2004 г.

Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах

Перыядычнасць —
5 разоў у тыдзень

Выдавец:
УП «Народная воля»

Кошт свабодны.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Народная Воля

E-mail: nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Надвор'е

У Мінску сёння ўдзень чакаецца — +6...+8, дождж, уначы — +3...+5, без ападкаў; у Брэсце ўдзень — +5...+7, уначы — +2...+4, на працягу сутак — дождж; у Гродне ўдзень — +7...+9, уначы — +4...+6, на працягу сутак — дождж; у Віцебску ўдзень — +6...+8, уначы — +5...+7, на працягу сутак — дождж; у Гомелі ўдзень — +8...+10, дождж, уначы — +3...+5, без ападкаў; у Магілёве ўдзень — +7...+9, дождж, уначы — +3...+5, без ападкаў.

www.meteo.by

ПУЛЬС

Уладзімір Сянько атрымаў новыя пасады

Уладзімір Сянько прызначаны Надзвычайным і Паўнамоцным паслом Беларусі ў Бельгіі, Пастаянным прадстаўніком Рэспублікі Беларусь пры еўрапейскіх супольнасцях і пры Арганізацыі Паўночнаатлантычнага дагавора па сумяшчальніцтве.

Ірына ЛЕЎШЫНА.

Новая рэдакцыя закона аб пракуратуры

7 красавіка Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі прыняла ў першым чытанні новую рэдакцыю закона "Аб пракуратуры Рэспублікі Беларусь".

Юрый ПАЦЁМКІН.

З прызначэннем!

Як паведаміла прэс-служба прэзідэнта, **Юрый Плескачэўскі** прызначаны старшынёй Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Рэспублікі Беларусь (у сувязі з пераўтварэннем Камітэта па навуцы і тэхналогіях пры Савеце міністраў у дзяржаўны камітэт). **Аляксандра Саланінку** прэзідэнт прызначыў намеснікам старшыні Дзяржаўнага ваеннапрамысловага камітэта Рэспублікі Беларусь.

А.Лукашэнка таксама даў згоду на прызначэнне:

Яна Васілеўскага — старшынёй Бераставіцкага райвыканкама;

Аляксандра Бубялёва — дырэктарам унітарнага рэспубліканскага прадпрыемства "Магілёўскі аўтамабільны завод імя С.М.Кірава" вытворчага аб'яднання "БелАЗ";

Васіля Касцюкевіча — генеральным дырэктарам рэспубліканскага унітарнага прадпрыемства "Светлагорскае вытворчае аб'яднанне "Хімвалакно";

Анатоля Залеўскага — генеральным дырэктарам Гродзенскага рэспубліканскага унітарнага вытворчага прадпрыемства "Гронітэкс";

Уладзіміра Нядзільку — першым намеснікам старшыні Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Рэспублікі Беларусь (у сувязі з пераўтварэннем Камітэта па навуцы і тэхналогіях пры Савеце міністраў у дзяржаўны камітэт);

Уладзіміра Прановіча — намеснікам старшыні Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Рэспублікі Беларусь (у сувязі з пераўтварэннем Камітэта па навуцы і і тэхналогіях пры Савеце міністраў у дзяржаўны камітэт);

Уладзіміра Найдунова — першым намеснікам міністра эканомікі Рэспублікі Беларусь;

Уладзіміра Ермаловіча — намеснікам міністра гандлю Рэспублікі Беларусь;

Уладзіміра Карпука — дырэктарам дэпартамента па геалогіі Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя.

Вызвалены ад пасад

Начальнік аб'яднання "Ахова" пры Міністэрстве ўнутраных спраў **Адам Азарэвіч** і начальнік Камітэта па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй МУС **Аляксандр Назарэнка** вызвалены ад займаемых пасад.

Аляксандр Чыгір — на волі!

Ён быў арыштаваны на пачатку 2001 года і асуджаны быццам за крадзеж аўтамабіляў і продаж крадзеных запчастак на сем гадоў турмы. Летась сына экс-прэм'ера вярнулі з калоніі і пачалі судзіць другі раз, ужо паводле іншых эпізодаў, але з тымі самымі абвінавачаннямі.

Гэты працэс цягнуўся з перапынкамі амаль паўгода і завяршыўся 6 красавіка. Чыгір-малодшы быў зноў прызнаны вінаватым і атрымаў тыя самыя сем гадоў зняволення, але адзін год з яго знялі па амністыі.

Далей адбылося самае нечаканае. Улічваючы, што асуджаны ўжо адседзеў больш за палову тэрміну, яго проста ў судзе вызвалілі ад адбыцця далейшага пакарання. Адвакаты не выключаюць, што гэтае рашэнне тлумачыцца тым, што Аляксандр Чыгір амаль усе тры гады зняволення адбыў у следчым ізалятары, дзе ўмовы больш жорсткія і адзін год можа лічыцца за два.

Аляксандр Чыгір збіраецца абскардзіць вынесены яму прысуд.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ.
Радыё "Свабода".

«Залатое» для вас...

РПУП "Мінскі завод пеністых він" аднавіла вытворчасць савецкага шампанскага "Залатое", што выпускалася ў 80-я гады.

Расчлянёнае каханне

Часткі цела невядомай жанчыны, знойдзенай два дні таму расчлянёнай у кватэры ў Гродне, выяўлены за горадам.

Папярэдне ўстаноўлена, што забойства падчас сваркі пасля сумеснага распіцця спіртных напояў учыніў гаспадар кватэры, які затрыманы.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

ЗАКУЛИСЬЕ

«Уйдут» ли Павлова?

*В конце апреля председатель Минского горисполкома **Михаил Павлов** будет докладывать А.Лукашенко о своей работе.*

*Кое-кто утверждает, что после данного мероприятия Павлов лишится должности. Уже даже называют имя якобы его преемника: **Олег Попков**, глава Администрации Центрального района Минска.*

*А недавно по городу прокатился слух, будто бы первый заместитель Павлова **Николай Ерохов** несколько дней провел в СИЗО КГБ. И теперь в Мингорисполкоме работает сразу несколько проверок...*

"Народная воля" попыталась проверить данную информацию.

Сотрудники Мингорисполкома, которым по долгу службы ежедневно приходится общаться с Николаем Ероховым, утверждают, что на протяжении последних месяцев он не пропустил ни одного рабочего дня. Не брал больничный и не был в отпуске.

"Он приходит на работу иногда даже в субботу и воскресенье", — отметили в пресс-службе Мингорисполкома.

Руководитель Центра информации и общественных связей КГБ **Александр Базанов** говорит, что *"в КГБ информацией о задержании Николая Ерохова не располагают"*.

По словам пресс-секретаря прокуратуры Республики Беларусь **Юрия Азаренка**, *"в сводках о задержании фамилия Ерохова не встречалась". "Я не знаю, вызывали ли его на допросы,* — говорит Азаренок. — *Во-первых, мне об этом не докладывают. А во-вторых, его ведь могли допрашивать в районной или городской прокуратуре. И эти данные могут не разглашаться в интересах следствия".*

Напомним, что в конце минувшего года имя Николая Ерохова упоминалось в письме об экономической деятельности УП "Горснаб Мингорисполкома" (коммерческой структуре Мингорисполкома), которое депутат Палаты представителей **Владимир Парфенович** написал А.Лукашенко, чтобы *"привлечь внимание к некоторым высшим должностным лицам, дискредитирующим власть в Беларуси и проводимую ею социально-экономическую политику".*

"Н.Ерохов, сегодня первый заместитель председателя Мингорисполкома, был генеральным директором Минского приборостроительного завода (сейчас "БелВАР"), — писал Парфенович, ссылаясь на данные Комитета госконтроля. — *В бытность Н.Ерохова и Н.Рогожника руководителями Минского приборостроительного завода предприятие получило кредит в размере 3,4 млн. долларов для развития производства (в 1994 г.), который был перечислен английской компании "Ренакрофт" на закупку оборудования. Деньги и оборудование до сих пор не возвращены".* А виновные не привлечены к уголовной ответственности.

В конце февраля этого года в "Белорусской деловой газете", после некоторых кадровых перестановок в горисполкоме, Николая Ерохова назвали ***"жертвой борьбы кланов"***.

Сам Николай Михайлович Ерохов отказывается от комментариев на данную тему. Говорит, что ему некогда читать все то, что о нем пишут.

"Я просто честно делаю свою работу", — говорит он.

В горисполкоме не скрывают, что у них сейчас активно идет проверка.

"Но это скорее стандартная, запланированная проверка, нежели чрезвычайная, — пояснили мне в пресс-службе. — *Нас уже не в первый раз проверяют Госконтроль, Администрация президента".* Сотрудники Мингорисполкома также не исключают, что проверки связаны с предстоящим отчетом Михаила Павлова перед "вождем". Например, накануне подобных отчетов "губернаторов" **Владимира Андрейченко** и **Василия Долголева** такие же проверки работали в Витебском и Брестском облисполкомах.

"Но у нас дела обстоят не так уж и плохо, — говорят в Мингорисполкоме. — *Недавно на одном из совещаний Ерохов доложил, что почти все основные показатели Минск выполнил, кроме импорта".*

Когда-то в интервью "Народной воле" председатель горисполкома Михаил Павлов на вопросы *"Станет ли Минск более белорусским городом? Появятся ли вывески на белорусском языке, памятники национальным героям?"* ответил так: *"Насчет вывесок я неоднократно говорил своим подчиненным: съездите во Францию, в Польшу, в Россию и найдите там хоть одну надпись на белорусском языке. Не найдете! Мы — белорусы. И не должны об этом забывать ни при каких обстоятельствах".*

Прошло несколько лет. Белорусскоязычных вывесок на улицах Минска не прибавилось, а памятников национальным героям не появилось вовсе. Но во время отчета скорее всего эти факты Павлову в упрек не поставят: в стране полным ходом идет русификация и, похоже, высшей власти это импонирует.

Не исключено, что председатель Госконтроля **А.Тозик** или генпрокурор **В.Шейман** во время отчета Павлова поднимут вопрос о коррупции в Мингорисполкоме. Во всяком случае в феврале этого года о коррупции в данном ведомстве обмолвился А.Лукашенко, давая согласие на назначение заместителем председателя Минского горисполкома **Виктора Бури.** К отчету Павлова старательно готовятся и некоторые вице-премьеры...

Сам **Михаил Павлов** духом не падает. Говорит, что тоже тщательно готовится к предстоящему мероприятию.

"Я знаю, на что следует обратить особое внимание, — говорит Михаил Яковлевич. — *Понимаю, что хвалить меня наверняка не будут. Спросят за недоработки".*

Несколько лет назад Павлов уже отмечал, что говорить с Александром Григорьевичем не очень просто.

"Надо быть готовым к тому, что он может задать любой вопрос, -- заметил тогда Михаил Яковлевич. — *Я хожу к нему без шпаргалок, с пустыми руками. Поэтому легкое напряжение все-таки присутствует. Хотя чувствую себя вполне уверенно — хозяйством занимаюсь от души и потому владею всеми вопросами".*

Что касается так называемого преемника Павлова, то разговоры о повышении главы Администрации Центрального района Минска **Олега Попкова** ходят уже давно. Но, насколько нам известно, Олег Иванович в "генералы" не рвется. В разговоре с журналистом "Народной воли" он удивленно заметил, что о своем повышении слышит впервые.

"Но если это действительно так, пойду работать туда, куда направит партия и правительство, — пошутил Олег Попков и серьезно добавил: — *Я люблю свою работу. Люблю Минск и район, которым руковожу. А ко всем этим разговорам нужно относиться, как к обыкновенным сплетням. Может, кто-то намеренно распускает подобные слухи, чтобы выбить почву из-под моих ног. Жизнь идет. И она очень коротка. Поэтому не стоит концентрировать свое внимание на столь мелких вещах..."*

Кстати, говорят, что в конце апреля — начале мая Михаил Павлов должен возглавить одну из спортивных федераций. Так что, может быть, отставки не будет...

Марина КОКТЫШ.

Михаил Яковлевич настроен решительно...

photo.bymedia.net

SOS!

Арыштаваны тыраж газеты «Дзень»

Тыраж газеты "Дзень" затрыманы на пасту ДАІ каля Іўя, падчас перавозкі газеты ў Гродна са Смаленскай друкарні. Цяпер 4800 экземпляраў "Дня" знаходзяцца ў Іўеўскімм РАУС.

Прыватную машыну Міхася Белакоза, які перавозіў тыраж адзінаццатага нумара "Дня", спынілі ў 20.30 на Іўеўскім пасту ДАІ, што на паўдарозе ад Мінска да Гродна. Супрацоўнікі ДАІ адразу выклікалі аператыўную групу, якая і прыняла рашэнне аб затрыманні тыражу.

— Я амаль на 100 працэнтаў упэўнены, што акцыя была спланаваная, — гаворыць Міхась Белакоз, які перавозіў тыраж у сваёй прыватнай машыне. — Супрацоўнік ДАІ спыніў мяне, дакументаў на газету не запатрабаваў, а прайшоў да тэлефона і адрапартаваў: "Ну, затрымалі".

Па словах Белакоза, супрацоўнікі апергрупы склалі толькі пратакол агляду месца здарэння, у якім не пазначылі прычыну затрымання "Дня". Супрацоўнік аддзела па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі (АБЭЗ), які ўваходзіў у склад групы, адмовіўся назваць сваё прозвішча. Праз гадзіну Белакоза адпусцілі. Пры гэтым яму не далі ніводнага дакумента аб затрыманні газеты.

Як паведаміў дзяжурны Іўеўскага РАУС Нехвядовіч, 4800 экземпляраў газеты "Дзень" былі затрыманыя па прычыне таго, што "ўсе суправаджальныя дакументы выклікаюць сумненні ў іх сапраўднасці". Па словах рэдактара "Дня" Міколы Маркевіча, дакументы былі афармленыя належным чынам.

— Гэта таварная накладная ў двух экземплярах і даверанасць на перавозку тыражу, — расказвае Маркевіч. — Накладныя — гэта дакументы строгага ўліку, яны нумарныя, на гербавай паперы, маюць некалькі ступеняў абароненасці і рэгіструюцца ў падатковай інспекцыі.

Цяпер тыраж газеты знаходзіцца ў Іўеўскім РАУС, і, па словах Нехвядовіча, разбіральніцтва можа цягнуцца 10 дзён.

На мінулым тыдні тыраж дзесятага нумара "Дня" ўжо затрымлівалі на тым самым Іўеўскім пасту ДАІ, але пасля гадзіннага разбіральніцтва машына тады была адпушчана.

"Дзень" выдае калектыў зліквідаванай уладамі ў 2001 годзе гродзенскай газеты "Пагоня".

Ліза МАНЯК.
pahonia.promedia.by

Какая цена на газ? Позвоните по телефону 0-75

С 12 апреля в числе услуг Минской городской телефонной сети появится еще одна — по номеру 0-75 можно узнать тарифы на электроэнергию, газ и воду, действующие для населения в настоящий момент.

Данная информация будет доступна круглосуточно. Стоимость услуги составит 26 рублей за минуту. Доступность и достоверность информации позволит населению всегда быть в курсе цен, на основании которых формируется квартплата, а работникам ЖРЭО, ЖЭСов упростить работу с обращениями граждан по вопросам цен на тарифы.

(Из пресс-релиза Минской городской телефонной сети.)

ВОЗВРАЩАЯСЬ К НАПЕЧАТАННОМУ

Про тот звонок в редакцию забудем...

3 апреля с.г. на страницах "Народной воли" была напечатана корреспонденция "Облава". В ней говорилось, что в стране начата борьба с нарушителями дисциплины и что, судя по всему, одними из первых тест "на трезвость и честность" пройдут медицинские работники.

Автор публикации ссылалась на звонок в редакцию читателя, который возмущался тем, что в коллектив столичной Больницы скорой помощи привнесена в определенной мере нервозность из-за того, что некими проверяющими якобы была обнаружена пустая бутылка из-под водки и стоит вопрос найти того, кто ее принес или распил (?!) на рабочем месте.

Повествуя о телефонном звонке, никто и не думал бросать тень на медиков. Наоборот, приводя этот сомнительный факт со ссылкой на анонимность автора, хотелось просто подчеркнуть некую забюрократизированность начатой кампании. Но, как стало известно, публикация оказала коллективу Больницы скорой помощи медвежью услугу. Поскольку в эти дни действительно работали проверяющие Минздрава, то кое у кого может сложиться мнение, что на фоне других проблем нельзя не заметить "пустую бутылку". Но поскольку в корреспонденции сделана ссылка на то, что это всего лишь слова позвонившего в редакцию, а не доказанный факт, то и относиться к ним следует соответствующим образом. А вообще, чтобы полностью исключить какое-либо недоразумение и не дать тем же вышестоящим структурам повода для конкретных выводов, "Народная воля" полностью **дезавуирует** тот абзац публикации и приносит извинения коллективу Больницы скорой помощи, на который могла упасть тень подозрения или недоверия.

Редакция газеты "Народная воля".

КРОПКІ НАД «І»

Подпіс зняў Валерый Кругавы, а не Генадзь Грушавы

Ва ўчарашнім нумары змешчана інтэрв'ю з шэрагам дэпутатаў Вярхоўнага Савета 13-га склікання. Андрэй Клімаў памыліўся, заяўляючы, што Генадзь Грушавы зняў свой подпіс пад дакументам аб імпічменце А.Лукашэнку. Такі крок быў зроблены з боку дэпутата Валерыя Кругавога, які, дарэчы, вось ужо некалькі гадоў знаходзіцца ў Польшчы.

За недакладнасць Андрэй Клімаў просіць прабачэння ў Генадзя Грушавога і чытачоў.

Яшчэ адзін «Боінг 737/500»

У канцы мая — пачатку чэрвеня ў Беларусь прыбудзе яшчэ адзін "Боінг 737/500". Як стала вядома "Інтэрфаксу" з дакладных крыніц, Нацыянальная авіякампанія "Белавія" падпісала дакументы аб набыцці на ўмовах лізінгу дадзенага паветранага судна.

СУД!

Судьба первопроходца

Евгений Кравцов, можно сказать, первопроходец в создании негосударственной банковской системы. Окружив себя "молодыми волками", он в девяностые годы молниеносно приумножал активы "Минсккомплексбанка", не думая, что пройдет несколько лет и наступит "черный день".

И вот он наступил, этот "черный день" — зачитан приговор суда: девять лет лишения свободы в колонии усиленного режима (с применением амнистии — восемь лет). Суд посчитал, что в его действиях были злоупотребления служебными полномочиями и другие противоправные действия.

Конечно, с таким решением Фемиды первой инстанции Евгений Кравцов вряд ли согласится. Но от подачи апелляции до окончательного вердикта может пройти не один месяц.

ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИЯ

Между молотом и наковальней

Министерский чиновник относится к блоку НАТО, с одной стороны, как к «гаранту европейской безопасности», с другой — сравнивает его со «злыми собаками».

Минский международный образовательный центр (ММОЦ) попробовал организовать открытый спор на волнующую всех тему **"Представляет ли угрозу Беларуси расширение НАТО на Восток?"**. *К участию в дискуссии были приглашены представители Министерства обороны РБ и члены дипкорпуса стран, которые 2 апреля официально примкнули к Североатлантическому альянсу.*

На встречу с журналистами от Минобороны Беларуси пришел статс-секретарь, помощник министра по вопросам военной политики генерал-майор **Сергей БУЛЫГИН.**

Дискуссия плавно перешла в пресс-конференцию. С некоторыми ответами государственного чиновника на вопросы журналистов, в том числе корреспондента "Народной воли", мы знакомим наших читателей.

— Сергей Кузьмич, ответьте на вопрос, вынесенный в название дискуссии: так представляет ли расширение НАТО на Восток угрозу Беларуси?

— Любая концентрация элементов военной силы вблизи границ любого государства объективно повышает уровень военной опасности для него, следовательно, применительно к Республике Беларусь нельзя не учитывать факта продвижения в сторону наших границ военного потенциала блока НАТО...

3 июля 1996 года президент Беларуси Александр Григорьевич Лукашенко выступил с инициативой создания безъядерного пространства в центре Европы, эта инициатива получила свое продолжение в обращении Верховного Совета Беларуси к народам и парламентам Европы 11 июля 1996 года. Однако, к сожалению, эти инициативы не были поддержаны государствами, вступившими в НАТО в 1999 году, и теми, кто вступил в альянс сейчас, в 2004-м. Нам кажется, такая реакция государств нашего региона связана с негативным отношением США к идее создания безъядерной зоны в Центральной и Восточной Европе. В настоящее время отсутствуют какие-либо ограничения возможного размещения на территории приграничных с нами государств НАТО тактического ядерного оружия. К сожалению, это факт!..

Осуществляя многовекторную политику в интересах поддержания стабильности и укрепления безопасности в Европе и собственной безопасности, Республика Беларусь считает необходимым развитие сотрудничества с организацией Североатлантического договора (НАТО), которая оказывает значительное влияние на систему европейской безопасности, с 1995 года Республика Беларусь участвует в программе НАТО "Партнерство ради мира"...

— И все же, нам есть угроза от НАТО или нет?

— Расширение НАТО на Восток повышает уровень потенциальной военной опасности для Республики Беларусь. В то же время это не является для нас неожиданностью, и мы готовы к такому повороту событий. В своей внешней политике Беларусь исходит из принципа равенства прав государств, неприменения силы или угрозы силы, нерушимости границ и мирного урегулирования споров...

— Возможно ли вступление Беларуси в НАТО?

— На этот уровень партнерства с НАТО мы не планируем выходить.

— Если НАТО наш партнер, то кто же нам тогда угрожает?

— НАТО играет одну из решающих ролей в обеспечении безопасности. А угроза для нас — это, например, международный терроризм. Даже США оказались беззащитны перед этой угрозой. Вспомните 11 сентября, недавние теракты в Испании. Массовая незаконная миграция населения также представляет определенную опасность. Резкий рост науки и техники позволят создавать оружие массового уничтожения людей, есть возможность его неконтролируемого распространения. Это тоже большая угроза.

— Вы говорите о решающей роли НАТО в обеспечении безопасности, и в то же время наша армия в ответ на очередное расширение НАТО начинает срочно укрепляться...

— Если я живу, к примеру, на дачном участке и приобрету двух больших злых собак для своей безопасности, чтобы охранять участок и огород, обрадуются мои соседи этому? С одной стороны, вроде и неплохо, собаки будут лаять, может, и к соседям никто не проберется. Но с другой — собаки могут и отвязаться. В лучшем случае собаки перепугают соседских детей и женщин, а в худшем могут и покусать... А если сосед заведет себе тигра?

— А представляет ли, на Ваш взгляд, сама Беларусь своей непредсказуемостью и политической нестабильностью угрозу для стран НАТО?

— Вы считаете, что Беларусь непредсказуема, а я так не считаю. Мы не предъявляем никаких претензий ни к одному государству, и никого не видим потенциальным противником.

— Вы сказали о том, что Лукашенко стал инициатором создания безъядерного пространства в Европе. Тем не менее из его уст нам приходилось слышать совсем иное — например, сожаление о выводе с территории Беларуси ядерного оружия. Позиция Министерства обороны о безъядерном статусе нашей страны останется твердой или будет меняться в зависимости от мнения первого лица страны?

— Это общепризнано: чем меньше уровень вооружений, которые находятся у государства, тем меньше опасность. Чем больше повышается этот уровень, тем опасность выше. Я вам уже привел пример с дачным участком, если сосед заведет себе тигра. Спокойнее ли будет жить соседям? А если этот тигр вдруг вырвется? А то что у вас какие-то домыслы: кто-то думал, что-то хотел, вот есть факты, вот есть документы... Что произошло, то произошло — государством было принято решение быть безъядерным. И оно выполнено. И других нет поползновений. А додумывать за кого-то что-то — это ваше дело.

Александр СИЛИЧ.

Заметка в тему

«Люди плакали, когда вывозили ракеты»

Марат ДЫМОВ, комментатор Радио "Свобода", эфир от 30 апреля 1999 года: *"Еще в 1993 году, будучи депутатом Верховного Совета, Александр Лукашенко активно выступал против вывода ядерного оружия с территории Беларуси. В 1996 году, уже в ранге президента, он говорил о том, что возвращение ракет в Беларусь может быть адекватным ответом на расширение НАТО на Восток... В 1998 году президент впервые публично заявил, что вывод ядерного оружия из Беларуси был ошибкой. "Люди плакали, когда вывозили ракеты",* — говорил он. *А после подписания декларации об объединении с Россией Лукашенко в ходе пресс-конференции объяснял, что ракеты — гарантия уважения со стороны мирового сообщества. На замечание журналиста о том, что ядерное оружие, появись оно даже снова на территории Беларуси, будет управляться из Москвы, президент Беларуси мечтательно произнес: "Были бы ракеты".*

Вірус атакуе Гомельшчыну

Паводле апошніх звестак, у Беларусі афіцыйна зарэгістраваны 5 тысяч 678 ВІЧ-пазітыўных. Пры гэтым 193 выпадкі былі выяўлены з пачатку бягучага года. Як паведаміла БелаПАН загадчыца аддзела прафілактыкі СНІД Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Лілія Мялешка, па колькасці заражоных вірусам імунадэфіцыту па-ранейшаму лідзіруе Гомельская вобласць, дзе зарэгістраваны 3 тысячы 356 выпадкаў, і Мінск — 808 выпадкаў.

Пераважная большасць інфіцыраваных — маладыя людзі ва ўзросце 15—29 гадоў, што складае 80,6 працэнта ад агульнай колькасці захварэўшых.

Вольга АСІПЕНКА.

Упала... вежа

Металічная воданапорная вежа ўпала ў вёсцы Броўкі Мінскага раёна. Пятнаццаціметровая канструкцыя прастаяла больш за 20 гадоў.

Як паведамляе прэс-служба МНС, у выніку здарэння без халоднай вады ў вёсцы засталіся жыхары 85 жылых дамоў, базавая школа і дзіцячы сад, а таксама гаспадары 30 дамоў у вёсцы Навінкі і 20 жылых будынкаў у вёсцы Куты Мінскага раёна.

Каб выправіць часовыя нязручнасці, жыхарам вёсак падвозяць ваду на спецыяльнай тэхніцы жыллёва-камунальных службаў.

Варта зазначыць, што за апошнія два тыдні гэта ўжо другі выпадак падзення воданапорных вежаў. Першы адбыўся ў Нясвіжскім раёне Мінскай вобласці, калі ўпала 10-метровая металічная, абкладзеная цэглай канструкцыя.

Дзмітрый БЕЛЬСКІ.

Хацела забіць санітарнага ўрача

Да 5 гадоў пазбаўлення волі асуджана індывідуальны прадпрымальнік з Драгічына (Брэсцкая вобласць) 58-гадовая Галіна Арцюхевіч за арганізацыю замаху на галоўнага санітарнага ўрача горада Міхаіла Стахейку. Яе зяць таксама прызнаны вінаватым і асуджаны на 4 гады абмежавання волі. З улікам тэрміну знаходжання ў СІЗА, іншых абставін і амністыі Арцюхевіч адтэрміналі выкананне прысуду на 2 гады, а яе зяцю прыйдзецца адбываць 1 год і 8 месяцаў на "хіміі".

Як паведамляў БелаПАН, жанчына заказала забойства санітарнага ўрача з-за праблем, якія ўзнікалі паміж ёю і чыноўнікам і былі звязаны з работай аднаго і другога.

Валянціна КАЗЛОВІЧ.

ТОЧКА ЗРЕНИЯ

Можно ли избежать развития событий по самому плохому сценарию?

Беларусь стоит на распутье. Окончательное решение, останется ли она изолированной от мирового процесса или же активно включится в него, еще не принято, несмотря на все заверения А.Лукашенко о необходимости создания союзного государства с Россией. Теоретически Беларусь может пойти по одному из четырех путей: присоединиться к Евросоюзу, создать совместно с Россией некое союзное государство, превратиться в независимую суверенную демократическую страну или же остаться изолированным авторитарным государством. Ведь изолированное авторитарное государство нельзя считать суверенным и независимым, оно приватизировано авторитарной властью и полностью зависит от неё, а суверенитет такого государства в любой момент может превратиться в предмет торга.

В Евросоюз путь для Беларуси закрыт, и прежде всего потому, что пока у власти стоит А. Лукашенко, Беларусь не станет демократическим государством и поэтому не будет принята в международное сообщество. Получается замкнутый круг — пока Беларусь не станет демократической, она не может рассчитывать на помощь и поддержку Запада, а стать демократической Беларусь самостоятельно не в состоянии, да и Запад, как показала практика, помочь Беларуси стать демократической не очень-то и стремится. На Западе сложилось мнение, что Беларусь находится в сфере влияния России, и это мнение накладывает свой отпечаток на все действия и поступки Запада. Кроме того, на ближайшие пару десятков лет Запад не планирует дальнейшее расширение ЕС, и даже если Беларусь вскоре станет демократической, ей все равно не удастся в обозримом будущем присоединиться к Евросоюзу.

Можно образовать нечто вроде Евросоюза совместно с Россией, кстати, это, как вариант, предлагал В.Путин на одной из встреч с А.Лукашенко. Но пока у власти в Беларуси находится А.Лукашенко, никакого Евросоюза с Россией не получится — слишком по-разному видят этот союз руководители России и Беларуси. В.Путин считает, что Беларусь, вступая в союз с Россией, должна делегировать общему центру часть своих полномочий, а А.Лукашенко не пойдет на такое объединение, при котором он перестанет быть единовластным правителем Беларуси. Помогать Беларуси стать демократической Россия тоже пока не будет, хотя при желании в состоянии это сделать. Такое желание у России может появиться только тогда, когда станет очевидным, что это в интересах России, и этот интерес будет заключаться в гарантии того, что на демократической волне к власти в Беларуси придут политики, в большей степени ориентированные на Россию, чем на Запад.

Наиболее приемлемый вариант для Беларуси — превратиться в демократическое правовое государство, сохранив при этом суверенитет и независимость. Но для этого необходимо наличие сильной демократической оппозиции, пользующейся поддержкой значительной части населения страны. В настоящее время такой оппозиции в стране нет, и прежде всего потому, что находящиеся в оппозиции к власти политики так и не смогли предложить населению страны такую идею, которую население бы поддержало.

Таким образом, наиболее вероятно, что Беларусь какое-то время будет оставаться частично изолированным авторитарным государством, что, как ни странно, на руку и власти, и некоторым оппозиционным политикам, которые пытаются убедить население страны, что изолированное авторитарное государство нужно воспринимать как суверенную и независимую страну. И если власти суверенитетом и независимостью прикрывают авторитаризм, то почему так считают оппозиционные политики — не совсем понятно. Может быть, некоторым из них пришелся по душе выстроенный А.Лукашенко тип государства, и они планируют, придя к власти, воспользоваться им в своих целях? Ведь они-то знают, что страна, возглавляемая авторитарным правителем, никаким суверенитетом и независимостью не обладает.

Суверенитет и независимость действительно могли бы принести процветание белорусскому народу, будь Беларусь демократическим государством сегодня, сейчас. Вот тогда, встав на путь реформ, можно было бы какое-то время пожить не так хорошо, как хотелось бы, зная, что нормальная жизнь начнется не в далеком будущем, а буквально через пару лет, и не для наших потомков, а для нас. Но в условиях, когда Беларусь превратилась в авторитарное государство и вот-вот превратится в тоталитарное, а воспрепятствовать этому внутри страны некому, поддерживать власть ради сохранения суверенитета означает поддерживать и консервировать авторитаризм. Даже если по какой-либо причине А.Лукашенко вынужден будет оставить власть, то в условиях отсутствия сильной демократической оппозиции, что мы сейчас и имеем, к власти придет другой авторитарный правитель. Суверенитет и независимость тоталитарного государства может на десятки лет превратить это государство в изолированную рабскую страну, и примеров этому много. Тот, кто предлагает такую изоляцию, тем самым предлагает пожертвовать настоящим ради будущего, жить в нищете и рабстве ради призрачного счастья, которое может никогда не наступить.

Но долго оставаться изолированным авторитарным государством Беларусь не сможет, не позволит экономика. Россия уже сейчас требует расчета за длительное дотирование белорусской экономики, и стоит ей установить рыночные цены на нефть и газ, как в Беларуси разразится экономический кризис. Если белорусские власти не смогут справиться с этим кризисом, то уровень жизни населения страны снизится, и соответственно снизится уровень доверия населения к действующей власти. Выходом из этого кризиса для белорусских властей может стать сначала передача России наиболее прибыльных белорусских предприятий, а затем и присоединение к России по российскому сценарию.

Можно ли избежать развития событий по такому, наиболее вероятному на сегодняшний день, сценарию? Думаю, можно, и вот что для этого нужно.

В Беларуси должна быть создана мощная политическая демократическая сила, в большей степени ориентированная на Россию, чем на Запад. Эта сила должна заявить о намерении осуществить реальную, а не на словах, интеграцию с Россией на взаимовыгодных условиях, то есть образовать с Россией нечто вроде Евросоюза. Такой курс поддержит большинство граждан Беларуси, да и Россия в этом случае не станет, как обычно, помогать сохранению в Беларуси авторитаризма, что позволит превратить Беларусь в демократическое правовое государство. Эта мощная политическая сила будет гарантией того, что Беларуси не будет навязана невыгодная ей форма интеграции, что вполне может случиться в случае прихода к власти в Беларуси ставленника России или в случае банкротства нынешней власти. Кстати, добровольная, а не вынужденная интеграция в интересах и самой России, так как навязанные другой стороне условия союза сделают его непрочным, и только взаимовыгодный союз будет долговременным.

В Беларуси в последнее время стало модным очернять все происходящее в России. Сначала этим занималась власть, сейчас в унисон с властью это стала делать и часть оппозиции. Но ведь Россия, по сравнению с Беларусью, уже сделала несколько шагов по пути экономических реформ — там введена частная собственность, осуществлены приватизация и разгосударствление большей части государственного имущества, законодательство стало более либеральным. Все эти процессы являются неотъемлемой частью демократизации любой страны, ведь очевидно, что свободным может быть только экономически процветающее общество. И если сейчас в России наряду с демократическими процессами происходят и недемократические, то это временное явление. Ведь по мере роста благосостояния граждан в России появится сильный средний класс, который вскоре и осуществит полную демократизацию страны.

Поэтому самый короткий путь для Беларуси стать демократической и процветающей страной — пройти его вместе с Россией, которая не только уже пошла по нему, но и имеет все необходимые для прохождения этого пути ресурсы. Это и должно стать стратегией для Беларуси на ближайшие годы.

Владимир ГУДЕЕВ,
председатель Общественного объединения "Белорусский республиканский клуб избирателей".

АКЦЫЯ

Генадзь Карпенка — з намі!

Каля 50 чалавек узялі ўдзел у акцыі "Ланцуг неабыякавых людзей", што прайшла ў Мінску і была прысвечана пятай гадавіне з дня смерці віцэ-спікера Вярхоўнага Савета 13-га склікання Генадзя Карпенкі.

Удзельнікі акцыі выстраіліся ўздоўж праспекта Ф.Скарыны на Кастрычніцкай плошчы і на працягу гадзіны стаялі з партрэтамі Г.Карпенкі, а таксама зніклых палітыкаў Юрыя Захаранкі, Віктара Ганчара і тэлеаператара Дзмітрыя Завадскага. Несанкцыянаваная акцыя доўжылася каля гадзіны і прайшла без эксцэсаў. Толькі падчас раздачы ўлётак два чалавекі былі затрыманыя "для высвятлення асобы".

"Акцыя не прэтэндавала на масавасць. Яе асноўная мэта — паказаць, што тэма знікненняў па-ранейшаму актуальная. На мой погляд, гэта ўдалося", — заявіў у інтэрв'ю БелаПАН старшыня Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоль Лябедзька. Паводле яго слоў, наступны "Ланцуг неабыякавых людзей" адбудзецца ў маі, у пятую гадавіну знікнення былога міністра ўнутраных спраў Юрыя Захаранкі.

Андрэй АЛЕКСАНДРОВІЧ.

ПУЛЬС

Міністэрства юстыцыі судзіцца з аб'яднаннем маладых палітыкаў

Справа аб ліквідацыі Рэспубліканскага грамадскага аб'яднання "Беларускае аб'яднанне маладых палітыкаў" (БАМП) будзе разглядацца ў Вярхоўным судзе 14 красавіка. Ініцыятарам ліквідацыйнага працэсу выступіла Міністэрства юстыцыі.

Як паведаміў БелаПАН старшыня БАМП Аляксандр Цынкевіч, прэтэнзіі да яго арганізацыі ўзніклі пасля таго, як у студзені гэтага года аб'яднанне падало заяўкі на ўнясенне змяненняў у рэгістрацыйныя дакументы. У прыватнасці, паводле слоў А.Цынкевіча, Мінюст стаў інкрымінаваць неадпаведнасць юрыдычнага адраса і несвоечасовае змяненне назвы пасады кіраўніка: з "прэзідэнта" на "старшыню".

Паводле слоў А.Цынкевіча, таксама Мінюст прад'яўляе прэтэнзіі наконт дыяметра старой пячаткі аб'яднання. Некалькі гадоў таму маладыя палітыкі самі змянілі свой штамп, пасля выявіўшы ў ім неадпаведнасць стандартам. Але цяпер выяўленыя імі ж праколы пачынаюць дзейнічаць супраць іх.

Андрэй АЛЕКСАНДРОВІЧ.

Новыя тарыфныя планы «МТС»

СТАА "Мабільныя ТэлеСістэмы" аб'явіла аб уводзе новых тарыфных планаў, разлічаных на плацежаздольных абанентаў. "Новыя тарыфныя планы "МТС. Эксклюзіў" і "МТС. VIP" прызначаны для абанентаў, якія не прывыклі абмяжоўваць сябе ў зносінах, актыўна выкарыстоўваюць сотавую сувязь, цэняць прэстыж, якасць і надзейнасць", — паведамілі БелаПАН у кампаніі.

Тарыфны план "МТС. Эксклюзіў" — першы на сотавым рынку Беларусі безлімітны тарыф. Абаненцкая плата, што складае 305.800 рублёў, уключае неабмежаваную колькасць хвілін выклікаў на тэлефоны МТС, іншых беларускіх сотавых апаратараў, а таксама на гарадскія і міжгароднія тэлефоны краіны.

Тарыфны план "МТС. VIP" адрозніваецца самымі нізкімі тарыфамі на званкі па ўсіх накірунках, уключаючы міжнародныя. У абаненцкую плату 100 тыс. рублёў уваходзяць званкі на мабільныя тэлефоны МТС і іншых сотавых апаратараў, а таксама на гарадскія і міжгароднія тэлефоны краіны ў аб'ёме 100 тыс. рублёў.

Ірына САЗАНОВІЧ.

Чэмпіён зрабіў крок да фіналу

Адбыліся першыя паўфінальныя матчы розыгрышу Кубка Беларусі па футболе. Чэмпіён краіны "Гомель" выйграў у гасцях у сярэбранага прызёра апошняга чэмпіянату барысаўскага БАТЭ з лікам 2:1. Мячы забілі: у "Гомеля" — Усаў (на 2-й хвіліне), Разумаў (на 26-й), у БАТЭ — Рындзюк (на 44-й, з пенальці).

Гэткі ж вынік зафіксаваны ў Салігорску, дзе мясцовы "Шахцёр" выйграў у наваполацкага "Нафтана". У гэтай сустрэчы вызначыліся Бяспанскі (13), Ціханчык (39) — у гаспадароў, Стрыпейкіс (71) — у гасцей.

Паядынкі ў адказ пройдуць 11 красавіка.

Дзмітрый УЛАСАЎ.

БОЛЬ

Звялі гаспадара пад корань...

Я маладзей за Кастрычніцкую рэвалюцыю на 6 год. З таго далёкага дзяцінства засталіся ў памяці апошнія перадкалгасныя часы роднай вёскі Слабада на Бягомльшчыне.

Дабрабыт вяскоўцаў вызначаўся тады як памерам сямейнага зямельнага надзелу і ўрадлівасцю глебы, так і колькасцю працаздольных душ у сям'і, іх рупнасцю, кемлівасцю і гаспадарлівасцю. Надзелы былі ў розных сем'ях розныя: самы малы (паўтары дзесяціны) — у Тумаша Скарахода, самы вялікі (валока — 22 дзесяціны) — у Стэфана Зуські.

Калектывізацыя адправіла на катаргу тры сям'і "кулакоў": Атрахіма Скарахода (7 дзесяцін), Івана Раманоўскага (12 дзесяцін) і Стэфана Зуську (22 дзесяціны). Вяскоўцы аказаліся пастрыжанымі пад адзін грэбень, усе сталі сельскімі пралетарыямі...

За дзесяць калгасных год новы прымусовы лад, новая форма землекарыстання поўнасцю сябе дыскрэдытавалі: збяднела зямля, зніклі былыя працавітасць і дбанне на агульных палях і фермах, праца калгаснікаў нярэдка не аплачвалася зусім. Не дзіва, што людзі знялюбелі калгасы...

Падчас вайны зямлю зноў падзялілі — адпаведна душам у сям'і. Усе спадзяваліся, чакалі: пасля вызвалення ад акупантаў савецкая ўлада наўрад ці стане адраджаць калгасы, дасць, нарэшце, волю працаўніку на зямлі.

Але... Зноў вярнуліся старшыня, брыгадзір, рахункавод, кладаўшчык і пусты працадзень. Людзі пачалі шукаць збавення ад галечы ў горадзе, а калгас стала пакідаць не толькі моладзь. Тут і пачаліся розныя аб'яднанні, далучэнні, узбуйненні, фінансавыя ўліванні ў бяздонную бочку.

Цяперашняе наша кіраўніцтва, хоць і вырасла ў сваёй большыні ў калгасна-саўгаснай рэчаіснасці, шчылін у той ужо дзіравай бочцы так і не ўбачыла: Указам №138 ставіцца на мэту тую "бочку" напоўніць і "аздаравіць", а калгасніка трымаць у гаспадарцы парабкам-кантрактнікам: не дагадзіў брыгадзіру, пакрытыкаваў дырэктара, зрабіў заўвагу невуку-аграному — кантракт прыпыняецца...

Згадваю гаспадарку хутара Зузантова Бярозкаўскага сельсавета. Я быў сведкам вывазу ў ссылку гаспадароў гэтага хутара Рачыцкіх. Апісанне ж гаспадаркі даю на падставе фонду 26, вопіс 1, спр.101 у Дзяржаўным гістарычным архіве Мінскай вобласці. Там пазначана, што на той час у раёне было дзве культурныя гаспадаркі, якія ў 1926 г. удзельнічалі ў конкурсе. Адна з іх — у Рачыцкага: пахаці 10,5 дзесяціны, лесу, сенажаці — 6 дзесяцін, саду — 0,5 дзесяціны, сялібы, агароду — 2,5 дзесяціны, усяго 19 дзесяцін.

Лес у гаспадароў адабралі яшчэ ў 1917 годзе, потым сталі абразаць гаспадарку. Рачыцкі сам аддаў частку зямлі беззямельным. У сям'і было чатыры душы, усе працаздольныя. У час пільніцы — напружаных работ у полі — гаспадар мусіў наймаць сезонных работнікаў. У гаспадарцы трымалі два кані (адзін быў пастаўлены дзяржавай на ўлік як годны для кавалерыі), тры каровы, бык, два падцёлкі, двое цялят да года, шэсць свіней. Да 1913 года быў уведзены сяміпольны севазварот. Была пасека.

Мала чым адрознівалася і гаспадарка Агея Аляксандравіча Машкевіча з вёскі Асецішча Дамжарыцкага сельсавета. У 1927 годзе Мінскі акрвыканкам паслаў бягомльскаму раённаму начальству паперу, у якой вырашыў лёс гэтых гаспадарак: *"...Зрабіць распараджэнне Акр. З.А... зняць іх з уліку, пасля чаго зрабіць абрэзку".*

Абрэзалі, раскулачылі і саслалі. Рачыцкіх — у Омскую губерню, дзе ссыльны з Беларусі зноў завёў прыкладную гаспадарку са шматпольным севазваротам і пчолапасекай. І... трапіў пад другое раскулачванне і высылку. Пасля гэтага след працавітага земляроба згубіўся. Хутчэй за ўсё ён загінуў...

Колькі тысяч такіх Рачыцкіх ды Машкевічаў свядома загубіла савецкая ўлада — ніхто не ведае. Вядома толькі, што калі б яны і яшчэ сотні тысяч рэпрэсаваных бесперашкодна працавалі на ўласнай зямлі, то беларусы мелі б зараз дабрабыт датчан. І не патрэбныя былі б ніякія "ўліванні" ды "аздараўленні" то ў пасяўную, то ў перыяд "бітвы за ўраджай".

За сённяшні стан нашай сельскай гаспадаркі — ганьба былым і цяперашнім кіраўнікам краіны. Гэта ж трэба падумаць: давялі вёску да таго, што зараз і браць зямлю ў прыватную ўласнасць няма каму: звялі пад корань сапраўдных гаспадароў. А ў гастралёраў з гарадскога асфальту наўрад ці на зямлі што добрае вырасце.

Віктар СКАРАХОД,
ветэран працы, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны.

РЭЦЫДЫЎ

20 тысяч долараў

патрабуе Міністэрства аховы здароўя Латвіі ад беларускага прадпрыемства «Белмедпрэпараты»

Гэтую суму латвійскі бок вызначыў на мінулым тыдні і класіфікаваў як кампенсацыю за страты, нанесеныя ў выніку ўжывання прэпарата "Аскафен П".

Як ужо паведамляла "Народная воля", у сакавіку ад гэтага прэпарата беларускай вытворчасці пацярпелі 24 жыхары Латвіі, трое нават былі гаспіталізаваны. У Латвіі былі зняты з продажу і знішчаны ўсе таблеткі гэтай серыі. І ў Рызе, і ў Мінску працавалі адмысловыя камісіі, якія павінны былі даць адказ, ці сапраўды прычынай захворвання латышоў стаў беларускі "Аскафен-П".

Латвійскія спецыялісты ўжо вызначыліся і, як паведаміла прэс-сакратар Міністэрства аховы здароўя Латвіі **Зайга Барвіда**, яе ведамства даслала беларускаму боку сваё заключэнне, дзе, між іншым, і запатрабавала кампенсацыю ў памеры 10 тысяч 549 латаў, што складае амаль 20 тысяч долараў. Дарэчы, даследаванне ў Латвіі праводзіў Цэнтр катастрофаў, а таксама медыцынскія ўстановы, якія аказвалі дапамогу пацярпелым у выніку ўжывання прэпарату. Латвійскія спецыялісты прыйшлі да высновы, што ў "Аскафене П" утрымліваўся глібенкламід, які істотна зніжае ўзровень цукру ў крыві.

На ААТ "Белмедпрэпараты" сцвярджаюць, што афіцыйна ніякіх заяў з Рыгі прадпрыемства не атрымоўвала. І не выключаюць, што латвійскі бок можа даслаць вынікі сваіх даследаванняў па лініі Міністэрства замежных спраў.

Акрамя таго, нашы спецыялісты яшчэ не скончылі ўласнае даследаванне. Яны маюць дамову з латвійскім бокам, што скончаць экспертызу 10 красавіка і дашлюць свае вывады ў Рыгу.

Намеснік дырэктара ААТ "Белмедпрэпараты" **Сяргей Куніцкі** кажа, што за апошнія 5 гадоў, што ён працуе на прадпрыемстве, ніколі ад "Белмедпрэпаратаў" не патрабавалі кампенсацыі за няякасныя лекі. Але калі сапраўды два бакі прызнаюць, што жыхары Латвіі атруціліся менавіта беларускім "Аскафенам", прадпрыемству-вытворцу прыйдзецца плаціць. *"Мы ад кампенсацыі не адмовімся,* — зазначыў Сяргей Куніцкі, — *таму што прэтэндуем на цывілізаваную работу на міжнародным рынку".*

Марыя ЭЙСМАНТ.

ПО-НАШЕНСКИ!

Весенне-полевой маразм

Депутаты Минского городского Совета утвердили список социально значимых товаров отечественного производства, на которые установлена налоговая ставка с продаж в размере двух процентов выручки от реализации.

Такую вот новость сообщило агентство БелаПАН. Очередной налог избранники народа породили 1 апреля. В день, который одни считают Днем юмора, другие — Днем дураков. Кому как удобно...

В списке товаров практически весь ассортимент отечественной легкой и прочей промышленности: часы, ткани, обувь, трикотаж, телевизоры и т.п. Только недалекий человек не сможет сообразить, как повлияет новый налог на цены. Естественно, последует цепная реакция, и торговому люду придется всеми правдами и неправдами компенсировать потери за счет покупателя. Но дело даже не в этом.

У любого злодеяния есть мотив — например, из корыстных побуждений, на почве ревности либо мести. Минские депутаты дружно нажимали кнопки "на почве" постановления правительства, которое "ненавязчиво" рекомендовало исполкомам ввести ставку налога с продаж. С чем депутатский корпус и согласился. И нет сомнений, что так же поступят и избранники других регионов страны. Ведь не для себя, а пользы ради! Средства от сбора налога пойдут на приобретение минеральных удобрений и техники для сельхозпредприятий. Беда наваливается на державу — посевная на носу. А там, глядишь, уборочная подкрадется незаметно, "Дажынкі" с песнями и плясками... Где деньги брать? С каждого по нитке, ибо других источников, кроме "внутренних резервов", нет и перспективы их появления не наблюдается.

Ну а примеров тому, что наше сельское хозяйство даже не на коленях с протянутой рукой стоит — плашмя лежит, более чем достаточно. МВД традиционно накануне посевной объявляет операцию "Аграрий", чтобы уберечь то, что еще на селе не угробили, не разворовали. А как жить, не воруя, если, к примеру, тракторист совхоза "Петровичи" Смолевичского района Минской области только в конце марта узнал, что за январь он заработал... 60 тысяч рублей. Их еще и получить надо.

К месту заметить, первоапрельское увеличение ставки первого разряда и базовой величины — это не столько забота "об улучшении жизненного уровня", сколько свидетельство о беспомощности власти. Рост цен и инфляция "сжирают" эти добавки еще до получения реальных денег на руки. Но есть и скрытый смысл. С ростом базовой величины автоматически возрастают штрафы. В минувшем году только милиция составила более 7 миллионов протоколов об административных правонарушениях. А сколько бумаги извели и штрафов взыскали другие органы, коих десяток наберется? Причем иные штрафы исчисляются десятками и сотнями базовых величин.

...Столичные депутаты не остановились на достигнутом в заботе о сельчанах. И про горожан не забыли. Они поддержали решение горисполкома о повышении ставки налога с продаж импортных кондитерских изделий с 10 до 15 процентов и об установлении такого же налога в размере 10 процентов на реализацию иностранной кожаной обуви. Оказывается, более дешевые импортные башмаки создают условия для недобросовестной конкуренции и ставят отечественного производителя в тяжелые экономические условия. Почему спросом пользуется более дешевая продукция, депутаты не смогли сообразить.

Виталий ЧИЖОВСКИЙ.

Сяргей ЦЯЦЕРЫН:

«У нас «залатая акцыя» — мы гуляем дома»

Сёння ў футбольным манежы распачнецца чвэрцьфінальны матч Кубка Дэвіса паміж зборнымі Беларусі і Аргенціны

У параўнанні з гульнёй мінулай стадыі супраць зборнай Расіі склад зборнай Беларусі не змяніўся. Такім чынам, супрацьстаяць аргенцінцам будуць ***Максім Мірны, Уладзімір Ваўчкоў, Аляксандр Швец*** *і* ***Андрэй Каратчэня****.*

Як запэўніў журналістаў капітан нашай зборнай **Сяргей Цяцерын,** усе спартсмены цалкам здаровыя і гатовы змагацца за перамогу.

Дарэчы, першы нумар нашай каманды **Максім Мірны** сказаў, што ў гэтым годзе ён ужо гуляў супраць аргенцінскіх тэнісістаў і баланс гэтых сустрэч 2:1 на карысць беларуса: *"Я прайграў Гільерма Корыі і выйграў у Скіляры і Кальеры".* Заўважым, што на прэс-канферэнцыі, якая папярэднічала матчу, з названых Максімам тэнісістаў прысутнічаў толькі Кальеры.

Склад аргенцінскай каманды наступны: **Агусцін Кальеры** *(у матчах Кубка Дэвіса гуляе з 2000 года. Правёў 5 адзіночных сустрэч, у якіх атрымаў 4 перамогі. А ў трох парных не прайграў ні разу)*; **Лукас Арнольд** *(абараняе колеры зборнай Аргенціны з 1997 года. Гуляе выключна ў парных сустрэчах з 1998 года. У 13 праведзеных сустрэчах атрымаў 11 перамог)*; **Гільерма Каньяс** *(у зборнай з 1998 года. У 4 адзіночных матчах — 3 перамогі, у трох парных перамагаў 2 разы)*; **Хуан Манака** — дэбютант каманды.

Не прысутнічалі на прэс-канферэнцыі самыя вядомыя аргенцінскія тэнісісты — **Гільерма Корыя** і **Давід Налбандзян.** Як расказаў капітан зборнай Аргенціны **Густава Луса**, яны не возьмуць удзел у сустрэчы з-за траўм. Ці праўда гэта — пакажа час. Памятаеце, Марат Сафін таксама супраць беларусаў гуляць не збіраўся...

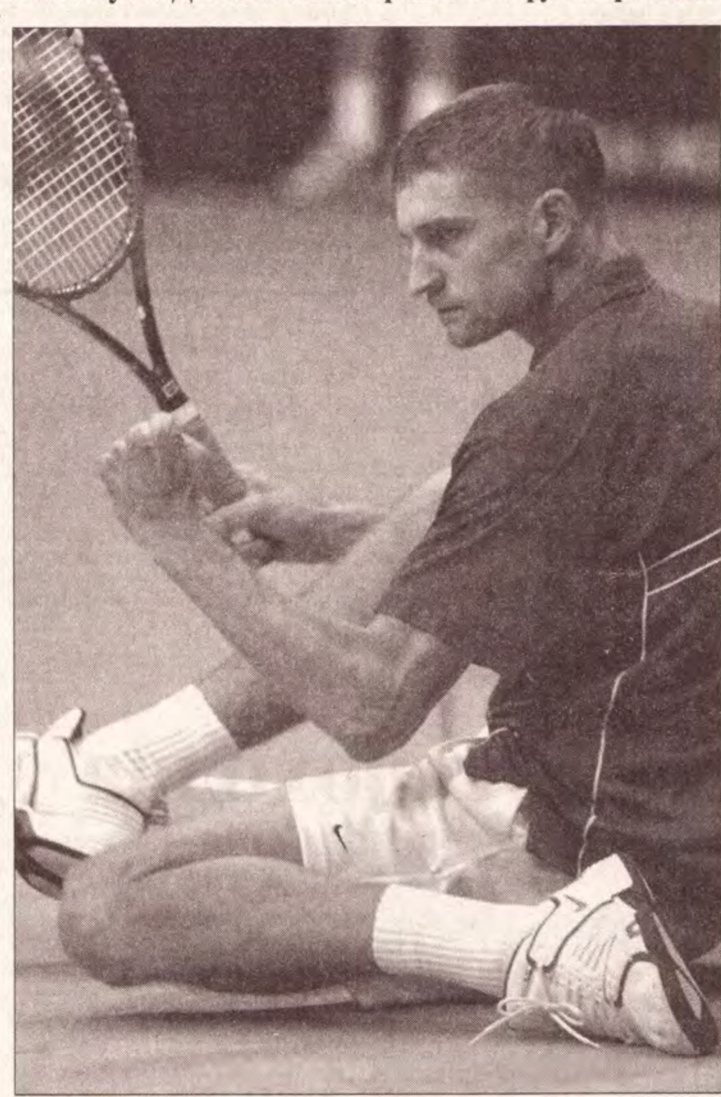
"Шанцы 50 на 50, але ў нас "залатая акцыя" — мы гуляем дома", — такую ацэнку чвэрцьфінальнаму матчу Кубка Дэвіса Беларусь — Аргенціна даў капітан беларускай зборнай Сяргей Цяцерын. Вельмі хочацца верыць, што родныя сцены дапамогуць нашым тэнісістам перамагчы.

Літаральна за пару хвілін да падпісання нумара ў друк сталі вядомы вынікі жараб'ёўкі.

У першы дзень будуць гуляць: **Ваўчкоў—Кальеры, Мірны—Каньяс.** У парнай сустрэчы, якая адбудзецца ў суботу, **Мірнаму** і **Ваўчкову** будуць супрацьстаяць **Арнольд і Кальеры.** У трэці дзень на корт выйдуць **Мірны—Кальеры, Ваўчкоў—Каньяс.**

Пачатак: пятніца ў 15.00, субота — 14.30, нядзеля — 13.00.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

На здымках: *Сяргей Цяцерын і Максім Мірны.*

photo.bymedia.net

ПРОИСШЕСТВИЯ

Деревенский террорист

Житель Ивацевичского района смастерил пояс шахида и взорвал себя

Случилось это в ночь с 3 на 4 апреля в деревне Яглевичи. Взрыв прогремел на втором этаже двухквартирного коттеджа, где жила семья Василия Ситкевича, ранее судимого за хулиганство и привлекавшегося к административному аресту за семейные дебоши.

Происшедшее дало повод для всевозможных слухов. Вот как выглядит трагедия в изложении односельчан: Ситкевич напился, поскандалил с женой, нацепил на себя пояс со взрывчаткой и пригрозил всех взорвать. Супруга схватила младшую дочь и убежала из дома. Старшая же дочь практически осталась заложницей отца. Василий якобы подошел к ней и сказал: "Сейчас, дочка, я нажму кнопку, и мы отправимся к Богу". Девочке удалось ускользнуть буквально за секунду до взрыва. Ситкевич нажал кнопку, и его разорвало на части.

Как сообщил корреспонденту "Народной воли" начальник Ивацевичского РОВД Михаил Сопик, людская молва склонна к преувеличению.

— Пока у нас две устойчивые версии: самоубийство и неосторожное обращение со взрывчатыми веществами, — говорит Михаил Михайлович. — После отбытия наказания Ситкевич закодировался от пьянства, и последние два года с нашей стороны к нему не было претензий. Недавно он раскодировался...

По словам начальника РОВД, Ситкевич незадолго до взрыва хвастался перед дочерью: мол, какую вещь папа нашел, нажму кнопку — и весь второй этаж разнесет. Затем Василий пошел на кухню. Мощности взрыва оказалось достаточно, чтобы разрушить часть стены второго этажа дома. К счастью, дочь "деревенского террориста" и семья, живущая на первом этаже коттеджа, не пострадали.

В расследовании обстоятельств происшедшего принимают участие сотрудники КГБ. Образцы взрывчатого вещества направлены для изучения в Минск.

Виталий ЧИЖОВСКИЙ.

ЧТО ПРОИСХОДИТ В МИРЕ

Дональд Рамсфелд: США не уходят из Ирака

Министр обороны США Дональд Рамсфелд заявил, что планы Вашингтона в отношении Ирака не изменились, несмотря на вспышку насилия в Ираке. По словам Рамсфелда, ведомая США коалиция не утратила контроль над ситуацией. Он добавил, что "сезонным" американским военным придется, возможно, задержаться в Ираке.

Заявление министра прозвучало вскоре после того, как американские военные нанесли удар по суннитской мечети в Фаллудже. Сначала представители американских властей сообщили о 40 погибших в результате операции. Потом число жертв было снижено до одного человека.

За последние несколько дней Фаллуджа превратилась в зону боевых действий. Морские пехотинцы США при поддержке танков и вертолетов ведут уличные бои с повстанцами, вооруженными автоматами и гранатометами.

Во дворе обстрелянной в среду мечети находились суннитские повстанцы, которые вели оттуда огонь по американским войскам и ранили по меньшей мере пятерых морских пехотинцев, утверждают представители Пентагона.

По данным американских военных и местных врачей, только за последние сутки в Фаллудже погибло более 100 иракцев.

Второй фронт

Коалиционные войска ведут бои по всей стране с вооруженными сторонниками священнослужителя Моктады Садра — членами радикального шиитского ополчения "Армия Махди", которое американские военные в Ираке обещали уничтожить.

Лидер иракских шиитов аятолла Али Систани осудил методы борьбы американских войск с шиитским сопротивлением в Ираке и призвал обе стороны к спокойствию.

Члены вооруженного формирования Садра несут ответственность за развязывание кровавых акций насилия, жертвами которых в последние три дня стали более 100 человек.

В боях погибло и около 20 солдат сил международной коалиции, в том числе 12 американских морских пехотинцев, погибших в городе Рамади.

На юге Ирака боевики Садра захватили город Кут, вынудив украинские войска отступить.

На севере страны, в Киркуке, произошла перестрелка между солдатами коалиции и демонстрантами.

Растущее число жертв среди иракцев также вызывает недовольство и протесты в Багдаде.

Политические затруднения

Тем временем Белый дом заявил о возможности отправить в Ирак подкрепления в случае необходимости.

Однако, как передает из Вашингтона корреспондент Би-Би-Си Джастин Уэбб, многие в руководстве США считают, что такой шаг может вызвать политические затруднения, и генералам в Ираке, видимо, надеяться на дополнительный контингент не стоит.

Президент США Джордж Буш пока никак не комментирует события в Ираке.

Буш обсудил по телефону с Тони Блэром визит британского премьер-министра в Вашингтон, который намечен на следующий четверг и в ходе которого, по всей видимости, ситуация в Ираке станет основной темой повестки дня.

Подкреплений у США просят и болгарские войска, находящиеся под командованием Польши в Кербеле, где также происходят стычки с повстанцами. Болгария также обратилась за помощью к Испании, Великобритании и Польше.

Казахстан в свою очередь заявил, что не будет посылать в Ирак новые силы после отбытия оттуда в мае нынешнего контингента, состоящего из 30 человек, преимущественно инженеров.

Серьезное испытание

Бои в Ираке и растущее число жертв среди американских солдат вызывают беспокойство и в Пентагоне.

Несмотря на это, представители американского военного ведомства утверждают, что ситуация не выходит из-под контроля.

По словам представителей Пентагона, они ожидали всплеска насилия по мере приближения даты передачи власти в стране иракцам.

Нынешние бои в Ираке стали самым серьезным военным испытанием для войск возглавляемой США коалиции со времени свержения Саддама Хусейна.

Однако, как передает из Пентагона корреспондент Би-Би-Си Ник Чайлдс, если американские генералы в Ираке все-таки запросят подкреплений, это, вероятно, станет еще более серьезным испытанием для администрации США.

Суд запретил японскому премьеру посещать сомнительное святилище

Японский премьер-министр Дзюнитиро Коидзуми нарушил закон. Как сообщается на сайте британского телеканала Би-Би-Си, такое решение вынес японский суд в связи с поездками Коидзуми в святилище Ясукуни.

В этом святилище был похоронен ряд военных преступников (в частности, премьер-министр Японии времен Второй мировой войны Хидеки Тодзио, повешенный по приговору суда за военные преступления в 1948 году). Нынешний японский премьер за годы пребывания у власти побывал в Ясукуни четырежды. Суд постановил, что поездки премьера в святилище нарушали Конституцию страны и закон отделенности церкви от государства. Но Коидзуми ответил, что во время этих поездок находит некое "руководящее начало" и что собирается приезжать в святилище и впредь. Премьер заявил, что не представляет себе, как это могло бы нарушить конституцию.

В правительстве и во всем обществе продолжает обсуждаться вопрос, мог ли Коидзуми совершать эти поездки как частное лицо — ведь в этом случае он не нарушал закон об отделенности церкви от государства.

Китайские власти переоборудовали автобусы в камеры смертников

Власти китайской провинции Юньнань ввели в действие механизм, предусматривающий использование мобильных установок для исполнения смертных приговоров. Таким образом чиновники рассчитывают повысить эффективность смертной казни как меры наказания и снизить стоимость ее проведения. Согласно данным отчета организации "Международная амнистия", 18 переоборудованных 24-местных автобуса уже направлены во все суды промежуточной инстанции и верховный суд. Во всех автобусах имеется все необходимое для введения осужденным смертельных инъекций.

Председатель верховного суда Юньнань Чжао Шицзе назвал решение властей признаком того, что китайская уголовно-исполнительная система становится "более цивилизованной и гуманной". По сведениям "Международной амнистии", в прошлом году в 28 странах было приведено в исполнение 1146 приговоров. При этом 84 процента казней пришлись на долю Китая, Ирана, США и Вьетнама. В Китае было казнено 726 человек, в Иране — 108, в США — 65, во Вьетнаме — 64.

Паксас вышел из больницы и решил вернуть себе пост президента Литвы

Роландас Паксас, отстраненный от должности президента Литвы, выписан из больницы. Ему предписано амбулаторное лечение. Накануне Паксас был доставлен в палату реанимации кардиологического отделения вильнюсской клиники Сантаришкес. Это произошло после прощального обеда, который он организовал для своих сотрудников. Консилиум врачей поставил ему диагноз "повышенное давление, нервное перенапряжение и сердечная недостаточность". По словам гендиректора клиники Александраса Лауцявичюса, экс-президент уже прошел все необходимые процедуры, и сейчас его здоровью ничто не угрожает.

Между тем, как заявил депутат Сейма Литвы Роландас Повиленис, Паксас намерен вновь вступить в борьбу за пост президента на выборах, которые могут пройти в республике в середине июня.

Тем временем Генпрокуратура Литвы собирается допросить экс-президента по ряду уголовных дел. "Паксас и ранее приглашался в Генпрокуратуру, чтобы дать показания в связи с расследованием этих дел, но как глава государства имел возможность отказаться давать показания и воспользовался этим правом. Теперь он лишился иммунитета и как гражданин Паксас будет вынужден прибыть и дать показания", — заявил представитель прокуратуры Видмантас Путелис.

Узбекский генерал захватывает афганскую провинцию Фариаб

Вооруженные формирования, лояльные узбекскому генералу Рашиду Дустуму, взяли под свой контроль несколько регионов афганской провинции Фариаб и окружают ее столицу Меймене. Как сообщает агентство Afghan Islamic Press со ссылкой на губернатора Фариаба, участники отрядов Дустума находятся в 25 километрах от Меймене. "Ситуация очень плохая. Прямо сейчас наши силы занимают позиции для обороны Меймене", — заявил губернатор провинции Анаятулла Анаят.

Пресс-секретарь афганского президента Хамида Карзая Джавед Лудин сообщил Reuters, что безуспешно пытался связаться с губернатором Анаятом и выяснить у него информацию об обстановке в Фариабе. "Дустум планировал тайно эту акцию, поскольку он не принимает правительства Карзая в отличие от нас. Я предупреждал центральные власти о намерениях Дустума, и они направили делегацию, которая не сумела прилететь из-за плохой погоды. Разве нельзя было добраться по земле? Когда мы умрем, умрут эти люди, и делегация прибудет на наши похороны", — прокомментировал ситуацию Анаятулла Анаят.

Туннель под Ла-Маншем становится французским

Нынешнее руководство компании Eurotunnel будет смещено, сообщает The Guardian. Акционеры, обеспокоенные будущим туннеля под Ла-Маншем, намерены передать управление группе независимых французских экспертов. Основные претензии акционеров связаны с плачевным финансовым состоянием компании, находящейся практически на грани коллапса.

На собрании акционеров администрацию Eurotonnel поддержали только 8,3% акционеров. Официальный представитель компании сообщил, что руководство уходит в отставку. Он также уверил, что слухи о закрытии туннеля на период "междуцарствия" не имеют под собой никакого основания, управление туннелем будет продолжаться.

Возглавлять новое, полностью французское руководство Eurotunnel будет Жак Майло, основатель туристического агентства Nouvelles Frontieres. Новые назначения будут утверждены собранием акционеров в Париже сегодня, где ожидается присутствие более чем 3000 человек. Это будет первым событием за всю историю французских корпораций, когда акционеры сместят руководство такой большой компании, как Eurotunnel. Британское влияние на положение дел с туннелем теперь будет минимальным.

ШТО ТАМ, У ГЕРМАНІІ?

Подых заўтрашняга дня,

або Як немцы рыхтуюцца да чарговай тэхналагічнай рэвалюцыі

(Заканчэнне. Пачатак у №62)

2. У палоне «электроннага павуціння»

А навошта, уласна кажучы, пажылым Інтэрнет і мабільны тэлефон? Навошта на іх камп'ютэрызацыю траціць вялізныя сродкі? Няўжо няма куды іх направіць? Валодаюць навінкамі моладзь і працуючыя — і дастаткова.

Каб адказаць на такія пытанні, звернемся да рэалій сённяшняга жыцця ў той жа Германіі. Тут большасць гарадоў услед за цэнтральнымі ўстановамі займелі ў Інтэрнеце свае сайты з цэлым комплексам паслуг. Каб вырашыць большасць жыццёвых праблем, не абавязкова хадзіць па інстанцыях, дастаткова "наведаць электронную прыёмную" той ці іншай установы.

Скажам, на сайце адміністрацыі горада Бон — дзесяткі электронных анкет ад афіцыйных арганізацый горада. Не выходзячы з кватэры, праз камп'ютэр можна аформіць рэгістрацыю па новым месцы жыхарства, запісаць сваё дзіця ў дзіцячы садок. Такім чынам, адпала неабходнасць запісвацца на прыём да чыноўніка, траціць шмат часу на дарогу. Ці трэба тут казаць, якая гэта палёгка для пажылых людзей?

Такое камп'ютэрнае наваўвядзенне атрымала назву "Электронны ўрад". Яго карысць не толькі ў вышэйсказаным. Бадай, самае галоўнае ў тым, што гэта добры, сучасны сервіс, але найперш у тым, што робіць уладу празрыстай. Наведвальнікі сайтаў дзеляцца сваімі ўражаннямі аб вырашэнні іхніх праблем, даюць ацэнку работы таму ці іншаму чыноўніку, у цэлым уладзе. Такая практыка дазваляе прымаць патрэбныя рашэнні ў час выбараў. А калі мець на ўвазе, што пажылыя людзі ахвотней ідуць да выбарчых урнаў, дык той жа Інтэрнет і ахоп ім усіх катэгорый грамадзян вымушае ўлады актыўней варушыцца і дазваляе падчас галасавання рабіць правільны выбар.

Цяпер, мяркую, зразумела, чаму ў Германіі ставіцца задача ахапіць Інтэрнетам усе слаі грамадства. Сказанае яшчэ не ўсё. Для пажылых і адзінокіх людзей Інтэрнет — адзінае акенца ў свет, праз якое яны даведваюцца аб навінах, абменьваюцца думкамі аб сваіх праблемах, знаходзяць разуменне і падтрымку новых "электронных" сяброў. Праз Інтэрнет яны заказваюць сабе прадукты, лекі і неабходныя тавары. Ім выгадна, і сваім попытам яны стымулююць развіццё вытворчасці. Агульны тавараабарот праз Інтэрнет летась склаў у Германіі 11 мільярдаў еўра.

Праўда, прывучыць пажылых да навінак не проста. Купляюць ім мабільнікі, камп'ютэры звычайна дзеці, у якасці падарунка. Так ім, з аднаго боку, спакайней, можна ў любы час, нават калі бацькі на дачы, пазваніць і даведацца аб самаадчуванні, а з другога боку, Інтэрнет для пажылых — гэта, як ужо сказана, — святло ў акенцы. Але вось гэтыя кнопачкі, выхады ў меню, рэестр званкоў, рэдактар сервісных каманд... Як усё гэта засвоіць, як навучыцца карыстацца навінкай?

З мэтай дапамогі людзям адкрыты бясплатныя курсы. На іх выкладаецца тэорыя і праводзяцца практычныя заняткі. Першыя семінары для ўладальнікаў мабільных тэлефонаў з'явіліся ў Скандынавіі. Затым і ў Германіі. Спонсарам семінараў выступаюць фірмы, якія гандлююць мабільнымі тэлефонамі.

Цяпер у ФРГ прымаюцца захады, каб зрабіць даступным Інтэрнет для сляпых. Да гэтага, дарэчы, абавязвае Закон аб забеспячэнні роўных правоў для інвалідаў, прыняты ў 2002 годзе. Згодна з ім ведамствы і ўстановы павінны змяніць свае сайты ў Інтэрнеце такім чынам, каб імі маглі карыстацца інваліды, у тым ліку і сляпыя. Дапамогу арганізацыям у мадэрнізацыі сайтаў аказвае інстытут імя Фраунхофера, які прафесійна займаецца пытаннямі забеспячэння доступу інвалідаў да "сусветнай павуціны".

Так, прыцягнуць да Інтэрнета некаторыя катэгорыі людзей не проста. А адцягнуць, аказваецца, яшчэ цяжэй. І такая патрэба паўстала перад грамадствам. Многіх так засмоктвае "электроннае павуцінне", што яны днямі сядзяць перад камп'ютэрам, забываюць пра блізкіх людзей і ўласнае здароўе. А асобныя настолькі адрываюцца ад рэальнай рэчаіснасці, што ўжо не ўспрымаюць яе. Спецыялісты ў такіх выпадках ставяць дыягназ: захворванне "электронная залежнасць".

Вось як тлумачыць сваё паводзіны адзін такі хворы. "Я нават не магу ўявіць сваё жыццё без Інтэрнета. Ён — мой дом. Там усе мае сябры. Не, без Інтэрнета я ўжо не магу і не хачу жыць". Такім самастойна выкарабкацца з "электроннага павуціння" немагчыма. Тут патрэбна дапамога вопытных спецыялістаў. А іх не хапае. Хаця праблема вядома яшчэ з сярэдзіны 90-х гадоў. Тады яна мучыла амерыканцаў. У Германіі ж ёй не надалі патрэбнай увагі. У выніку не былі праведзены неабходныя даследаванні. Арганізаваная ў 1999 годзе першая група па аказанні дапамогі "электронным хворым" хутка спыніла сваю працу з-за адсутнасці фінансавай падтрымкі. Цяпер вось прыходзіцца навёрстваць упушчанае. Згадзіцеся, што абставіны, якія вымушаюць здаровых, актыўных і адукаваных людзей забываць пра зямныя радасці і інтарэсы і ўвесь час сядзець перад экранам, даволі загадкавыя і трывожныя. Яны маюць патрэбу ў вельмі глыбокіх даследаваннях.

Мяркую, некаторыя могуць з усмешкай зазначыць: "Нам бы іхнія праблемы". І гэта рэпліка, і ўсмешка засведчаць толькі адно: як жа далёка мы адсталі ад сваіх еўрапейскіх суседзяў і таму, відаць, яшчэ не скора нас будуць турбаваць такія праблемы.

Цяпер у Германіі, як і ва ўсёй Заходняй Еўропе, вывучаецца праблема: "Ці шкодзяць здароўю мабільнікі?". Вывады вучоных пакуль не адназначныя. Эксперты камісіі па абароне ад выпраменьванняў ФРГ даказваюць, што сотавы тэлефон ніякай небяспекі не нясе. А ўрачы Берлінскай клінікі імя Франкліна прытрымліваюцца іншай думкі. Яны лічаць, што электрамагнітныя хвалі, якія выпраменьваюць мабільныя тэлефоны, разбураюць храмасомы чалавека.

Урад Германіі выдзеліў 8,5 мільёна еўра на даследаванні, у ходзе якіх павінна быць канчаткова высветлена: шкодзяць здароўю мабільнікі ці не? Такую ж суму на такія ж даследаванні выдаткавалі і вядучыя нямецкія правайдэры сотавай сувязі. Адзін з удзельнікаў праекта Рудзігер Мацес гаворыць:

— Рабіць канчатковыя вывады пакуль рана. Думкі вучоных разыходзяцца. Мы спадзяёмся атрымаць канчатковыя вынікі ў канцы 2005 года ці ў пачатку 2006 года. Мы спрабуем высветліць: па-першае, ці сапраўды людзі, якія жывуць блізка ад антэн, часцей пакутуюць ад галаўных боляў? Па-другое, вывучаецца ўздзеянне электрамагнітных хваль мабільнікаў на органы пачуццяў чалавека, на яго сон.

Аднак ужо зараз існуюць міжнародныя правілы, якія зводзяць да мінімуму магчымую рызыку пры карыстанні мабільнымі тэлефонамі. Вытворцы тэлефонаў павінны ўказваць паказанні электрамагнітнага выпраменьвання ў інструкцыі па эксплуатацыі, інакш ніводзін еўрапейскі магазін не возьме іх для рэалізацыі.

Як бачым, любая навінка тэхнікі, акрамя прагрэсу, цягне за сабой і цэлы воз праблем, якія патрабуюць ад першапраходцаў нямала сіл і сродкаў. Нам будзе лягчэй ісці па іхнім следзе. Важна толькі вывучаць іх вопыт. Дзеля гэтага і пішуцца такія артыкулы.

У заключэнне зноў вернемся на выставу CeBIT у нямецкім Гановеры. Што тут дэманстравалі вядучыя фірмы? Адна з буйнейшых еўрапейскіх тэлефонных фірм, нямецкая T-Mobile мае намер ужо ў маі запусціць сістэмы трэцяга пакалення мабільнікаў 3G у Германіі, Брытаніі, Аўстрыі. Японская Sony збіраецца запусціць па ўсёй Еўропе сістэму "персанальнага радыё". Карпарацыя краіны Узыходзячага Сонца NEC дэманстравала тэлефон, які здымае і паказвае відэакліпы. Цікавасць наведвальнікаў выклікалі такія тэмы, як "Электронны ўрад", "Біяметрычная індэнтыфікацыя". Нават кароткі пералік назваў і нумароў сведчыць, што грамадства, відаць, на парозе чарговай тэхналагічнай рэвалюцыі.

У Германіі да яе рыхтуюцца. Немцы запрасілі ў сваю краіну 20 тысяч камп'ютэрных спецыялістаў з усяго свету. Разглядаецца новы міграцыйны Закон і вядуцца дыскусіі аб тым, каб шырэй адчыніць дзверы ў краіну для класных работнікаў. З пачатку сёлетняга года ў краіне пачалася маштабная рэформа, у ходзе якой мабільныя камунікацыі атрымаюць другое дыханне.

Іван МАКАЛОВІЧ.

ЗАКУЛІССЕ

Васіль ЯКАВЕНКА,
член праўлення Беларускага літаратурнага фонду

На Іслачы вецер гуляе...

Расказ пра горкі лёс Дома творчасці беларускіх пісьменнікаў

Прыйдзі сюды, на бераг выскачы,
Дзе працякае рэчка Іслач.
Ад прыгажосці, захаплення
Кране агнём цябе натхненне.

Станіслаў Шушкевіч.

Недзе за Ракавам, на зямлі вольнай, квяцістай, дзе ад самай сівой даўніны крынічкі білі і б'юць, дзе бруіцца Іслач, аднойчы ўзняўся гожым чатырохкутнікам гмах, стылізаваны пад замак.

Гаспадарыў у ім Літаратурны фонд Саюза пісьменнікаў Беларусі, і ў паэта Ніла Гілевіча, які ў лістападзе 1986 года выступіў на адкрыцці Дома творчасці "Іслач", напэўна, былі падставы выказацца:

Хмары дыхаюць зазімкам, віснучы,
А ў душы — святліста-светлы май...

Усё тут рабіла настрой. Ужо сам мур у два паверхі з назіральнай башняй, з дзядзінцам і варотамі — сам гэты мур, абкладзены ружавата-жоўтым туфам, добра ўпісваўся ў строй мядзяных сосен і прадвяшчаў цеплыню, утульнасць інтэр'ера ажно з трыма каміннымі заламі ды жылымі пакоямі на адзін і два ўзроўні, прасторнымі вестыбюлямі ды бібліятэкай, кіназалай ды медыцынскім пунктам і, зразумела ж, сталовай, барам... У адным-адзіным архітэктурным комплексе, а займаў ён плошчу ў 25 га, апроч таго, размяшчаліся тры катэджы, у якіх зазвычай пасяляліся сем'і пісьменнікаў. Была там і лазня з басейнам. Хапала ўсяго і — на кожнага. А ў цэлым ва ўтульных пакоях магло жыць і працаваць разам каля 300 чалавек.

Што і казаць, было чаму радавацца літаратарам, зрэшты, не толькі беларускім, паколькі бастыён творчага духу (адпачынку і творчасці) на Іслачы хутка стаў папулярным і ў калег — у пісьменнікаў з розных рэспублік СССР.

Як бы там ні было, а месца для Дома творчасці на Іслачы было выбрана ўдала, што, дарэчы, засведчыў мне нядаўна і яшчэ адзін чалавек — не пісьменнік, а вучоны — Васіль Несцярэнка: *"Ведаеце, там цудоўны куток, чысціня, у рацэ фарэль водзіцца. Там, бадай, свая энергетыка. Я любіў працаваць у пісьменніцкім Доме творчасці і, бывала, за два дні рабіў столькі, колькі дома не зрабіў бы за тыдзень".*

— Жыццё ў гэтым кутку ішло роўна, спаважна, — успамінае тагачасны старшыня праўлення Літфонду Васіль Вільтоўскі, — але, праўду казаць, я ўжо падчас будаўніцтва адчуваў, што для нас асноўныя праблемы пачнуцца з уводам комплекса ў эксплуатацыю, бо надта ж шырока мы размахнуліся.

Фінансавыя праблемы асабліва востра паўсталі з разваламі Саюза і ломкай зладжанага за дзесяцігоддзі жыцця, укараненнем рынкавых адносін, да якіх творчы люд ніяк не мог прыстасавацца, дый усялякае добрае, новае дэфармавалася, палохаючы нечаканымі вынікамі, а ўлады пальцам не варухнулі, каб дапамагчы пісьменнікам, наадварот... Усім вядома, як гвалтоўна (хтосьці тлумачыў: з палітычных меркаванняў) канфіскавалі пісьменніцкую маёмасць — Дом літаратара і паліклініку, будынак якой туліўся побач.

Здрада

Калі вядомы паэт Васіль Зуёнак ачольваў Саюз беларускіх пісьменнікаў, а на долю яму перапала ажно два тэрміны старшынствавання, у грамадстве шпарка страчваліся ранейшыя ідэалы, грамадствам апаноўвалі разгубленасць і няпэўнасць. Тады некаторым паплечнікам старшыні здавалася, што толькі чарка можа праліць святло на згубную посткамуністычную сітуацыю. Групаваліся, абмяркоўвалі тое-сёе, не надта абцяжарваючы сябе пошукам перспектывы для сваёй пісьменніцкай арганізацыі і Літаратурнага фонду. Начынне ж, уся маёмасць Дома творчасці "Іслач", не адчуваючы клапатлівай рукі гаспадара, буцвела, падношвалася, прасіла замены.

Нарэшце Саюз пісьменнікаў узначаліў Уладзімір Някляеў, а пры ім арганізацыйнымі справамі заняліся Вольга Іпатава і Навум Гальпяровіч. Літфонд апекаваў прыцягнуты аднекуль Някляевым былы вайсковец — юрыст Уладзіслаў Мачульскі. У спадчыну Саюзу дасталася не толькі нерухомая гаспадарка на Іслачы, але і запазычанасць па ўтрыманні Дома творчасці ў суме, эквівалентнай 200 тысячам долараў. Запазычанасць адкрылася нечакана і ўспрымалася новым кіраўніцтвам пісьменніцкай арганізацыі ўжо як падвох. Ды ці мала што бывае ў высакародных людзей? Намаганнямі В.Іпатавай і У.Мачульскага даўгі ўдалося часткова скасаваць праз суды, а часткова пакрыць. Дзірку залаталі.

І над Іслаччу з-пад воблакаў выглянула сонейка, вярталася страчанае жыццё ў Доме творчасці. Пісьменнікі набывалі пуцёўкі. Разам з тым Літфонд атрымліваў такі-сякі прыбытак ад здачы часткі памяшканняў. У асобе У.Мачульскага комплекс "Іслач", здавалася, набыў гаспадара.

Але толькі ж радавацца давялося нядоўга. У.Някляеў, не знайшоўшы паразумення з уладамі (а дамагаўся ён вяртання пісьменнікам Дома літаратара), адцураўся пасады і з'ехаў за мяжу. Саюзам практычна кіравала В.Іпатава. Спадар У.Мачульскі лічыў сябе перад ёй нічым не абавязаным і наогул ні перад кім... нічога такога. Ніхто — на зямлі і вышэй, — бадай, не прадбачыў, што над Іслаччу ўсчануцца ліхія віхуры. Дах не вытрымаў перападу тэмператур і даў трэшчыну, паркет ад сырасці дэфармаваўся, і ў адну цёмную ноч зладзейкаваты вецер сарваў дзверы з пакоя бухгалтэрыі — дакументы тады рванулся з месца і ў міг зніклі; услед за імі пачалі знікаць і свяцільнікі, краны, іншае сантэхнічнае абсталяванне. Мала таго, у віхурныя 2001—2002 гады кудысьці ў Латвію ўлятучыліся 20 тысяч долараў — яны пераведзены галоўным урачом "санаторыя-прафілакторыя", г.зн. Дома творчасці "Іслач" А.Камінскім і галоўным бухгалтарам Н.Ягоравай фірме"Парквэй Інтэрнэшнл Карпарэйшн" у якасці перадаплаты... Чаго? Невядома, бо аніякіх таварна-матэрыяльных каштоўнасцей або якіх-небудзь паслуг адтуль не паступала.

На пачатку 2002 года літфондаўскія дзеячы заключылі трохбаковае пагадненне з дабрачыннай арганізацыяй "Ад сэрца да сэрца" і замежнай фірмай "Вертыкальныя гарызонты" аб летнім аздараўленні дзяцей, моладзі Рэспублікі Беларусь і Злучаных Штатаў Амерыкі на суму 43.470 долараў. За аказаную паслугу санаторыю-прафілакторыю "Іслач" недаплачана 10.323 долары. І — ніякіх слядоў аб спагнанні...

Тры камерцыйныя фірмы зарэгістраваны па юрыдычным адрасе санаторыя-прафілакторыя пісьменнікаў "Іслач". Дакументы на арэнду памяшканняў практычна не аформлены або аформлены з юрыдычна-гаспадарчай няпэўнасцю. Карысці Літфонду ад такіх паслуг і такой "распарадчасці" — нуль. Затое запазычанасць перад фіскальнымі службамі склала суму 31,6 мільёна рублёў.

Практычна работа ў Літфондзе і непасрэдна ў межах Дома творчасці "Іслач" у 2001—2002 гадах вялася з яўным выклікам сумленню, заганна, проста ў стылі шахер-махер. Характэрнай асаблівасцю гэтага авантурнага стылю стала знікненне дакументаў не толькі ў бухгалтэрыі Дома творчасці "Іслач", але і ў Доме літаратара — з сейфа Саюза пісьменнікаў.

Утрапенне, няйначай, там і тут! Па жыццёвай пісьменніцкай прасторы, падобна, прайшоў Мамай. І завіхурыла ад веку спаважная прастора перад яго энергічна-прагным позіркам.

Спроба выратаваць становішча

Сход Літфонду, які адбыўся неўзабаве пасля пісьменніцкага з'езду, а на з'ездзе тым старшынёй пісьменніцкай арганізацыі быў абраны Алесь Пашкевіч, тады сход Літфонду зрабіў вельмі правільны і тактычна апраўданы крок: на пасаду старшыні вылучыў пісьменніка Мікалая Чаргінца, вядомага не толькі сваёй творчай, але і грамадска-палітычнай дзейнасцю. Спадар Чаргінец, да гонару яго, пагадзіўся ўзначаліць пашчапаную віхурнымі сіламі і абставінамі парнаскую гаспадарку і пранікся пачуццём глыбокай адказнасці за даручаную калегамі справу.

З першых пасяджэнняў праўлення Літфонду пачалося дэталёвае вывучэнне крызіснай сітуацыі, у якой аказаўся Дом творчасці "Іслач", дзе заробак персаналу даўно не выплачваўся і даўгі па падатках і штрафах дзяржаве перавысілі тое, што можна сабе ўявіць. У тых жа нечувана пагрозлівых даўгах аказалася і выдавецтва "Літфонд", прычым пісьменнікаў нярэдка лавілі на праліках, зробленых не зламысна, а па прычыне сваёй неспрактыкаванасці ў лабірынтах фіскальных, дзе расстаўлена багата лавушак.

Аблажылі СП і Літфонд, няйначай з разлікам на іх канчатковы разгром і вынішчэнне, як вынішчаюцца варожыя нянавідныя ўмацаванні. І дзіўна тое, але ж гэта факт рэчаіснасці, якая абумоўлівае або не абумоўлівае далейшае духоўнае развіццё і прагрэс у суверэнным грамадстве.

Для паўнаты карціны дадам, што калі ў пісьменнікаў (5—6 гадоў таму) вертыкаль рэквізавала Дом літаратара, за кіраўніцтвам Саюза і Літфонду было пакінута некалькі пакояў. Цяпер жа з Галоўнага гаспадарчага ўпраўлення Адміністрацыі прэзідэнта штомесяц прысылаюць па пошце рахункі на аплату пакояў з разліку па 10 еўра за кв. метр, як для камерцыйных структур. І гэтакая акалічнасць больш за ўсё ашаламіла і пакрыўдзіла таго ж М.Чаргінца, які, з'яўляючыся дэпутатам Савета Рэспублікі, трохі ўмеў адрозніваць безапеляцыйнае чыноўніцкае нахабства ад патрабаванняў, абумоўленых законам.

— Як жа так? — пытаўся ён у самазадаволенай спадарыні Г.Жураўковай, якая да турэмнай камеры ачольвала Кіраўніцтва справамі і была ледзь не правай рукой прэзідэнта. — Як расцэньваць гэтакі паварот? Раней вашы службы не налічвалі пісьменнікам "за арэнду" сваіх жа ўласных пакояў, а як Літфонд узначаліў Чаргінец — адразу плаці!..

Аднак рахункі выпісваць не перасталі, мала таго, аплаты гэтых рахункаў патрабуе ўжо падатковая інспекцыя. Пры гэтым пагражае кіраўніцтву Саюза прымусовым высяленнем з Дома літаратара на вуліцу.

Цяпер не цяжка ўявіць, у якім аўральна-нервовым напружанні мусіла працаваць кіраўніцтва пісьменніцкай арганізацыі і Літфонду. Алесь Пашкевіч, Мікалай Чаргінец і Вячаслаў Корбут — апошні як дырэктар Літфонду, юрыст, літаратар — заўжды шукалі сустрэч з апанентамі па набалелых пытаннях і ішлі да іх з адкрытым забралам. Уявіць гэта варта, бо пры такіх акалічнасцях ім удалося ўтрымацца на сваіх пазіцыях і зняць блакаду з боку падатковых органаў. Больш за тое, запрацавала выдавецтва "Літфонд" і з'явіліся сродкі, каб пакрыць запазычанасць па зарплаце, аднавіла сваю працу пісьменніцкая бібліятэка... Грэлі сэрца першыя ўдачы.

У пакоях Саюза пісьменнікаў падчас аблудна-фінансавай блакады як і не было разгубленасці — штораз планаваліся і праводзіліся творчыя вечарыны, прэзентацыі новых кніг, тэматычныя дыскусіі па хвалюючых грамадства пытаннях — усё-ўсё згодна з абавязкам і поклічам сэрца.

Пры ўсім тым варта зазначыць, што першыя поспехі новага складу кіраўніцтва літаратараў сталі магчымымі толькі таму, што пэўная частка дзяржаўнага распарадчага апарата яшчэ не страціла свайго сумлення і разумела, што, уласна, значаць у грамадстве пісьменнікі, творчая інтэлігенцыя наогул.

Новы падман

Дамоклаў меч як павіс тады, так і вісіць над Домам творчасці "Іслач". Рабілася відавочным, што спыніць разбурэнне сцен і пакояў архітэктурнага комплекса ўдасца хіба толькі з удзелам дзяржавы і яе вышэйшага кіраўніка. Таму старшыня Літфонду М.Чаргінец зрабіў па гэтым далікатным пытанні даклад А.Лукашэнку. Размова ішла пра пошук інвестараў, каб выратаваць тое, што можа зрабіць гонар як сучаснікам, так і нашчадкам, калі яны — беларусы — і цэняць свае нацыянальныя каштоўнасці, свае крыніцы гонару і натхнення.

Аляксандр Рыгоравіч зацікавіўся паведамленнем, пранікся клопатам Чаргінца і даручыў яму разам з прымайчыноўніцай Г.Жураўковай выехаць на месца, яшчэ раз усё дасканала агледзець, вывучыць, вызначыць, што патрэбна для рамонту, і падаць яму пісьмовыя прапановы, якія б задавальнялі як пісьменнікаў, так і Адміністрацыю прэзідэнта.

Спадарыня Жураўкова ўсё адкладвала выезд — у яе спраў, нябось, і без таго хапала, потым выехала, агледзела комплекс і праз нейкі час папрасіла ў Чаргінца фотаздымкі збудаванняў на Іслачы, зноў цягнула ўжо з пагадненнем — прайшло нешта з паўгода, як Чаргінец размаўляў з прэзідэнтам, і тут высветлілася, што Г.Жураўкова ў аднабаковым парадку падала Аляксандру Рыгоравічу прапанову аб перадачы пісьменнікамі свайго Дома творчасці Галоўнаму гаспадарчаму ўпраўленню Адміністрацыі прэзідэнта. Без усялякіх на тое ўмоў!

(Заканчэнне на 4-й стар.)

Вызначылася «Міс Мінск-2004»

Пераможцай конкурсу прыгажосці "Міс Мінск-2004", які адбыўся ў Музычным тэатры, стала 21-гадовая студэнтка Беларускага нацыянальнага тэхнічнага універсітэта Вольга Курышка.

Усяго ў конкурсе ўзялі ўдзел 20 дзяўчын, з якіх 10 выйшлі ў фінал. Канкурсанткі дэманстравалі сваё майстэрства ў намінацыях "Беларускі касцюм", "Купальны касцюм", "Маладзёжныя рытмы" (выхад у джынсавай вопратцы), "Вясельная сукенка", "Вячэрняя сукенка". Па рашэнні журы пад старшынствам народнага артыста Беларусі, мастацкага кіраўніка Дзяржаўнага ансамбля танца Беларусі Валянціна Дудкевіча таксама былі вызначаны пераможцы ў іншых намінацыях. "Першай віцэ-міс Мінск-2004" стала Дар'я Аляшкевіч, "Другой віцэ-міс Мінск-2004" — Валерыя Пагуляева, "Міс фота-2004" — Юлія Рудзеня, тытул "Міс чароўнасць-2004" атрымала Інга Адзінец. Таксама была названа "Міс MaxFactor" — Анастасія Арлова.

Юлія ЦЯЛЬЦЕЎСКАЯ.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Уладзімір НАВУМАЎ:

«Нашай нацыянальнай зборнай па сілах вярнуцца ў эліту сусветнага хакея»

"У нас будзе досыць моцная зборная, каб заняць першае месца і вярнуцца ў эліту сусветнага хакея", — так ацаніў перспектывы зборнай Беларусі на чэмпіянаце свету па хакеі ў групе "В" старшыня Федэрацыі хакея краіны Уладзімір Навумаў.

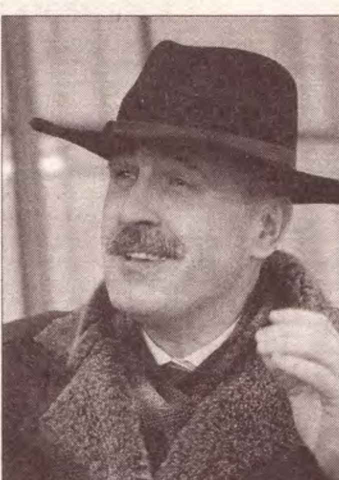
"Задача адзіная — перамога і вяртанне ў групу "А", — падкрэсліў У.Навумаў.

Паводле яго слоў, зборная ўжо сабралася ў поўным складзе, па-за выключэннем гульцоў, якія выступаюць за акіянам. **Руслан Салей** і **Канстанцін Захараў** павінны прыбыць у найбліжэйшыя дні. Пад пытаннем прыезд **Канстанціна Кальцова,** якога не адпускае клуб.

"Мяне, аднак, больш хвалюе наступны год, калі будзе праходзіць перадалімпійская кваліфікацыя, — зазначыў старшыня ФХРБ. — *Штогод мы выводзім са складу зборнай узроставых хакеістаў, а моладзь пакуль толькі падрастае. Паводле нашых падлікаў, калі наша каманда трапіць у Турын, яна будзе наймаладзейшай на алімпійскім хакейным турніры".*

На кангрэсе Міжнароднай федэрацыі хакея (ІІХФ) Беларусь будзе падаваць заяўку на правядзенне чэмпіянату свету сярод дарослых у 2009-м ці 2010 годзе. *"На рашэнне ІІХФ будзе ўплываць і ўзровень правядзення юніёрскага чэмпіянату краіны ў Мінску, таму я буду ў сталіцы ўсе дні. Чакаецца вельмі шмат ганаровых гасцей, з якімі неабходна абмеркаваць безліч важных пытанняў, у тым ліку развіццё хакейнай інфраструктуры ў Беларусі"*, — сказаў У.Навумаў.

Дзмітрый УЛАСАЎ.

ЗАПРАШЭННЕ

Для вас, дачнікі...

75 фірм і прадпрымальнікаў з Беларусі, Расіі, Польшчы, Італіі і Германіі ўдзельнічаюць у 4-й Міжнароднай спецыялізаванай выставе-кірмашы кветак, фларыстыкі, садова-паркавага абуладкавання, садовай тэхнікі і абсталявання "Кветкі. Насенне. Сад. Агарод-2004". Выстава адкрылася ў Мінску, у выставачным цэнтры па праспекце Машэрава, 14.

У экспазіцыі прадстаўлены: кветкавая прадукцыя, сродкі аховы раслін, насенне кветак і агароднінных культур, сумесі газонных траў, садовы інвентар, а таксама прадметы выяўленчага і прыкладнога мастацтва, фітакарціны, штучныя расліны і сухацветы.

Улічваючы пажаданне пастаянных удзельнікаў, пасля непрацяглага перапынку выстава-кірмаш "Кветкі. Насенне. Сад. Агарод-2004" прадоўжыць работу з 15 па 29 красавіка.

Ірына САЗАНОВІЧ.

Другая сторона «Народного альбома»

11 апреля в концертном зале "Минск" состоится пасхальный концерт проекта "Народны альбом", в котором принимают участие ведущие белорусские музыканты. Выступление будет записано для последующего издания на компакт-дисках.

"Дело в том, что за семь лет своего существования концертная версия проекта и то, что можно услышать на старой студийной записи, стало достаточно сильно отличаться как с точки зрения каких-то музыкальных моментов, так и с точки зрения самой атмосферы, — сказал автор текстов проекта **Михал Анемподистов**. — *Именно поэтому мы решили записать этот концерт и затем выпустить его, чтобы показать другую сторону "Народного альбома".*

Поскольку Пасха будет особенная (редкий случай, когда православная и католическая попадают на один и тот же день), концерт тоже будет особенным. Прежде всего каждый зритель получит в подарок пасхальное яйцо. Каждый купивший билет за 25 тысяч получит в подарок фирменную майку "Народного альбома".

В ныне далеком 1997 году "Народны альбом" стал родоначальником целой серии совместных проектов. Создавался он силами **"N.R.M.", "Kriwi", Александра Помидорова, Каси Камоцкой, Дмитрия Войтюшкевича** и многих других.

Евелина КРУПЕНЬКИНА.

Дмитрий Войтюшкевич и Вероника Круглова.

photo.bymedia.net

«Каннские львы» снова в Минске

В шестой раз в Минске организуется показ лучших достижений в области рекламы. "Реклама — это тоже вид искусства", — утверждают организаторы.

Белорусский зритель увидит ролики, которые стали призерами и лауреатами различных номинаций самого престижного мирового рекламного форума "Каннские львы". Достаточно сказать, что ежегодно для участия в этом форуме поступает до 16.000 заявок, и только 500 роликов попадают в финальный показ. А ведь за участие в форуме приходится заплатить от 1000 до 3000 евро!

Тех, кто придет посмотреть на лучшие рекламные ролики Международного фестиваля рекламы "Каннские львы", порадуют еще показом роликов-призеров Московского международного фестиваля рекламы и презентацией фестиваля рекламы стран Восточной Европы "Golden Drum", который проходит в Словении.

Специально на этот вечер из Киева приедет ведущий украинского радио "Хит-FM", один из основателей "Альфа-радио" **Сергей КУЗИН.** Весь вечер для пришедших будет играть группа "Drum Ecstasy".

Кстати, среди многочисленных роликов-победителей международных фестивалей рекламы зрители увидят и результаты творчества белорусских мастеров.

Показ состоится в концертном зале "Минск" 17 апреля. Самый дорогой билет стоит 19.500 белорусских рублей.

Антон ЛЮБИЧ.

9 красавіка

ПЯТНІЦА
Усх. 6.23 Зах. 20.01
Даўж. дня 13.38
Апошняя квадра
12 красавіка

Сёлета спаўняецца **45 гадоў** з часу стварэння (1959) Беларускага саюза журналістаў

ЧАСТНЫЕ ОБЪЯВЛЕНИЯ

Продаю

Паркет: дуб 5 м², ясень 10 м², недорого. **Тел.: 201-88-74, 611-88-74.**

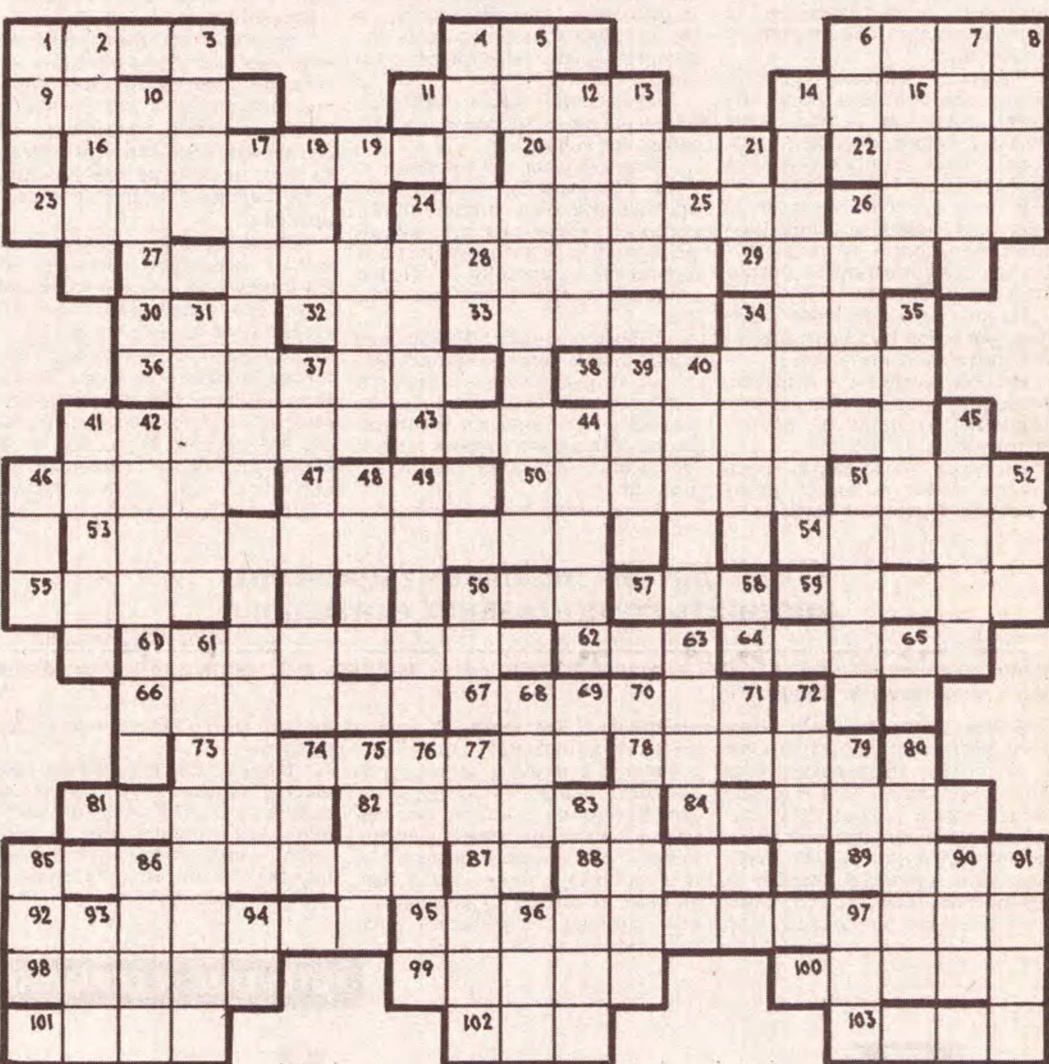
Куплю

Антиквариат! Награды СССР, иконы, картины, бронзовые, фарфоровые статуэтки, книги, монеты до 1917-го, купюры США до 1930 года, кортик, саблю, немецкие трофеи. **Тел.: 282-75-52, 8-029-482-75-52.**

Сниму

Однокомнатную квартиру без посредников. **Тел.: 238-58-62, 659-69-65.**

Крыжаванка

Па гарызанталі: 1.Мера вагі. 4.Закончаная частка п'есы. 6.Казбек, Джамалунгма. 9.Ільдзіна, стаячая рабром (у паўночных марах). 11.Выдатны індыйскі шахматыст. 14.Агульны ўклад жыцця. 16.Сусветна вядомы стадыён у Бразіліі. 20.Тое, што і шкатулка. 22.Жанчына, якая танцуе ў пары з кавалерам. 23.Адзінка электрычнай ёмістасці СВ. 24.Кніжная крама. 26.Прылада для гладжання бялізны, адзення. 27.Тое, што ўпершыню пачута. 28.Кусок усякай старой тканіны, зношанай адзежыны. 29.Азотзмяшчальны гліказід, аманійнае злучэнне. 30."Сваячніца" пчалы. 32.Аповесць М.В.Гогаля. 33.Змолатыя праросшыя зярняткі. 34.Прамежак часу ў сто гадоў. 36.Месяц года. 38.Тое, што і сорт. 41.Луцэвіч Іван Дамінікавіч, а як будзе псеўданім прозвішча. 43.Пераход снегу, ільду ў вадкі стан. 46.Від мастацтва. 47."Вока" аўтамабіля. 50.Маністы, пацеркі. 51.Прыемнае адчуванне ежы. 52.Беларускі паэт, аўтар твора "Беларусь, твой народ дачакаецца". 54. ... Цэткін. 55.Ашчадная ... 56.Зброя для пускання стрэл. 57. ...-Йорк адзін з найбольшых гарадоў ЗША. 59.Мера ёмістасці. 60.Тонкі блін з прэснага пшанічнага цеста. 62.Мясная страва каўказскіх народаў. 64.Агульнапрынятае правіла грамадскіх паводзін, звычай. 66.Вадаспад у Фінляндыі. 67.Быстраходнае парусная судна. 73.Праўдзейны член Акадэміі навук. 78.Задор, запал, захапленне. 81.Лёгкія вязныя сані. 82.Той, хто мае ўладу. 84.Вядомы англійскі фізік. 85.У старажытных грэкаў: узвышаная і ўмацаваная частка горада. 87.Малазійская багіня — маці багоў. 88.Выгіб берага ракі. 89.Орган кіраўніцтва войскамі. 92.Сяленне ў казацкіх абласцях. 95.Краіна, у якой нарадзіўся чалавек і грамадзянінам якой ён з'яўляецца. 98.Раней: транспарт з коннай цягай. 99.Курортны горад на беразе Чорнага мора. 100.Паўвостраў на Поўначы Еўропы. 101.Падлетак на судне, малодшы матрос. 102.Раман-казка Ю.К.Алешы "... таўстуны". 103.Горад і порт у Францыі.

Па вертыкалі: 1.Дваранскі тытул. 2.Літаратурны твор. 3.Прадмет жаданняў, імкненняў. 4.Цеплалюбівы плод. 5.Кіраўнік паўстання 1863—1864 гг. на Беларусі і ў Літве. 6.Прамежак часу. 7.Майстар, які вырабляе вупраж. 8.Хіт групы "Любэ". 10.Паводле старажытна-грэчаскай міфалогіі месца знаходжання Апалона і Муз. 12.Летні пашавы адкорм буйной рагатай жывёлы. 13.Птушка сямейства пастушковых. 14.Братаў або сястрын сын. 15.Народны пясняр старажытных кельцкіх народаў. 17.Давераная асоба на судзе. 18.Старэйшы сын Адама і Евы. 19.Старана геаметрычнай фігуры. 20.Рака, левы прыток Прыпяці. 24.Асоба, якая прымае і выдае грошы, выдае білеты. 25.Пазасістэмная адзінка дозы іанізаванага выпрамянення. 26.Калючая зброя. 31.Зорка першай велічыні на небасхіле палітычнай гісторыі Беларусі (1557—1633). 34.Лёгкая празрыстая матэрыя. 35.Паселішча эпохі неаліту ў Мядзельскім раёне Мінскай вобласці. 37.Азбука. 39.Рака ў Швейцарыі. 40.Багністае месца. 41.Жаночая цёплая кофта без рукавоў. 42.Уладальнік маёмасці, гаспадар. 44.Ручная каляска. 45.Пісьмовае распараджэнне на выкананне якой-небудзь работы. 46.Пасудзіна для вадкасці. 48.Гатунак яблык. 49.Горад ва Украіне. 51.Пладовае дрэва сямейства ружакветных. 52.Чашападобная выемка ў верхняй частцы схілаў гор. 56.Граматычная катэгорыя. 58.З'ява, пры якой калёсы машыны не круцяцца, але яна рухаецца пры рэзкім тармажэнні. 61.Доўгая жаночая сукенка для верхавой язды. 63.Раней: адміністратыўна-тэрытарыяльная адзінка ў Расіі. 65.Адзінка электрычнага супраціўлення. 68.Горад з жаночым імем. 69.Заволжская рака, прыток Камы. 70.Прынятая на сябе адказнасць за каго-небудзь. 71.Лодка папірусная Т.Хеердала. 72.Орган адчування ў чалавека. 74.Рака ў Бураціі. 75.Ствол агнястрэльнай зброі. 76.Рака ў Заходняй Еўропе. 77.Буйная выкапнёвая жывёла. 79.Кароткае музычнае прывітанне. 80.Старадаўняя руская трохкапеечная манета. 83.Горны масіў у Еўропе. 85.Спораносьбіт сумкавых грыбоў. 86.Разрад, ступень у вайсковых званнях. 90.Сталіца сярэдневяковай Арменіі. 91.Упрыгажэнне ў косах дзяўчыны. 93.Гук пэўнай вышыні. 94.Спадарожнік планеты Юпітэр. 96.Назва манарха ў некаторых краінах. 97.Вялікая бочка, ёмістасць.

Склаў
Уладзімір ЭСМАНТОВІЧ.

На Ісдачы вецер гуляе...

Расказ пра горкі лёс Дома творчасці беларускіх пісьменнікаў

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

Аляксандр Рыгоравіч, кажуць, палічыў, што пытанне Жураўковай узгоднена з пісьменнікамі, бо інакш яно і быць не магло, і напісаў: "Згодзен".

Не мог, аднак, пагадзіцца і супакоіцца ў гэтай здрадліва небяспечнай і ліхой сітуацыі Мікалай Чаргінец. Па ягонай ініцыятыве быў скліканы сход сяброў Літфонду, на якім ён выступіў з абгрунтаваным і шчырым дакладам. Высновы не выклікалі спрэчак. Але ж у ходзе дыскусіі быў абнародаваны зварот нядаўна ўтворанай Мінскай пісьменніцкай арганізацыі (да ўсіх абласных пісьменніцкіх арганізацый і ўсіх пісьменнікаў), у якім утрымліваецца заклік *"перадаць Дом творчасці пад апеку дзяржавы, з тым каб пасля неабходнага рамонту выкарыстоўваць яго для аздараўлення дзяцей, пацярпелых ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС"*. Напрыканцы — прыпіска, маўляў, пры перадачы прадугледзець, што пэўная частка памяшканняў застанецца для карыстання пісьменнікам. Подпісы: П.Вераб'ёў, Т.Бондар, М.Мятліцкі, В.Праўдзін і інш. ("ЛіМ" за 20.02.04).

Слушная, на першы погляд, прапанова, а, калі капнуць глыбей, яна выглядае зусім дылетанцкай і малацікавай. Прынамсі, на сходзе яна выклікала асуджэнне. Справа ў тым, што ў нашай краіне няма недахопу ў санаторна-прафілактычных плошчах і базах для аздараўлення дзяцей, а ёсць нястача ў сродках для выдзялення дзецям пуцёвак, і таму амаль палова дзяцей не аздараўліваецца. Збяганне ж некаторых нашых калегмінчукоў наперад сходу Літфонду са сваёй прапановай аб здачы сведчыць адно пра іх жаданне падтрымаць "праект" Г.Жураўковай, якая, як высветлілася неўзабаве, жыла сабе далёка не пісьменніцкімі, зусім не пісьменніцкімі і, скажам проста, не народнымі клопатамі ды справядліва і лагічна, ўрэшце, заняла сваё месца за кратамі.

У чаканні развязкі

На Ісдачы даўно вецер гуляе, і можа стацца так, што гэтая вясна будзе апошняй для архітэктурнага комплексу, дах і сцены якога вось-вось пададуцца ад размыву, выветрывання...

Сход па сутнасці як належнае прыняў і ўхваліў крапатлівую працу праўлення Літфонду і выказаўся за новы пошук плацежаздольных партнёраў, інвестараў, у ліку якіх можа быць і дзяржава.

Толькі сум, адно толькі сум агортвае мяне па-ранейшаму: няма ладу ў грамадскім культурным і духоўным жыцці краіны, бо тыя, каму зверху ўдалося асталявацца, не ведаюць, што робяць, і не ведаюць, якія вынікі будуць ад таго, чаго яны не робяць. Прынамсі, складваецца ўражанне, што яны ніколі не чыталі і чытаць не збіраюцца беларускай мастацкай літаратуры, ужо калі даводзяць апраметна, што яе няма. Я дапускаю, што прэзідэнту не абавязкова быць філолагам, але толькі ж кіраўнік краіны зазвычай выказвае тое, што выверана калі не ім, то ягоным атачэннем. А што ў яго за атачэнне? І што маглі ці могуць падказаць Аляксандру Рыгоравічу людзі тыпу Я.Рыбакова, старшыні Нацыянальнай, чуеце, ТЭЛЕРАДЫЁКАМПАНІІ, і Г.Жураўковай, яны ж у свой час, відаць, таксама "выхоўваліся на вершах В.Быкава", іншымі словамі, на тым, чаго не было, у іх, пэўна, усе звіліны ў галаве былі занятыя не дзяржаўнымі высокімі і высакароднымі справамі, а асабістым хцівым абагачэннем, праз карупцыю, хабар... Сапраўды, гэтакая дзейнасць ужо мае інтэрнацыянальны характар, і таму нікому пры ўладзе не патрэбны ні родная мова, ні культура ў цэлым.

Шкада... Але я спрабую ўявіць сабе нацыянальнага дзеяча іншай гістарычнай эпохі — П.Машэрава ў сённяшняй недарэчнай і дзіўнай-такі сітуацыі з пісьменніцкім Домам творчасці і Домам літаратара. Ды ён, калі б гэта быў Пётр Міронавіч, ужо неаднойчы сам з'ездзіў бы на Ісдач паглядзець, што там робіцца, каб дапамагчы пісьменнікам, пра якіх ведаў, канешне, што яны адыгралі і адыгрываюць адмысловую ролю як у станаўленні беларускай дзяржаўнасці, так і наогул ў грамадскім жыцці. Я не кажу ўжо пра немагчымасць канфлікту пры Машэраве па пісьменніцкай палікліныцы і Доме літаратара. У друку неаднойчы праслізгвала думка, што менавіта беларуская, а на Украіне — украінская (ля вытокаў якой стаяў Т.Шаўчэнка) літаратура выпакутавала, захавала ў сабе і вынесла на людзі нацыянальную ідэю, без якой былі б немагчымыя ні гэта, ні тая дзяржавы.

Вось толькі цяпер пісьменнікі амаль скрозь на задворках, а ў палацы гаспадараць халуі і хамы. І ці не таму так даймаюць нас у жыцці бездухоўнасць, цынізм, агрэсіўнасць натоўпу, наркаманія, бандытызм, хамства?

«Каменная казка» прыйшла ва універсітэт

У актавай зале галоўнага корпуса Беларускага дзяржаўнага універсітэта (праспект Ф.Скарыны, 4) адкрылася Міжнародная мінералагічная выстава "Каменная казка". Яе арганізатарамі выступаюць геаграфічны факультэт і Музей землязнаўства БДУ.

На выставе прадстаўлена унікальная калекцыя старажытных акамянеласцяў "Палеанталагічнае лета-2003", сабраная супрацоўнікамі і студэнтамі факультэта.

Наведвальнікі змогуць таксама азнаёміцца з арыгінальнымі ўзорамі мінералаў і горных парод, ювелірнымі ўпрыгожваннямі і вырабамі з каштоўных камянёў, а таксама спецыяльнай і навуковай літаратурай.

Выстава завершыць работу 11 красавіка.

Вольга АСІПЕНКА.

ЗНАЙ НАШИХ!

Награды Украины — белорусским историкам

Белорусские ученые-историки ***Сергей Тарасов*** и ***Андрей Киштымов*** удостоены государственных наград Украины: А.Киштымов награжден орденом "Казацкая слава" III степени, С. Тарасов — почетным знаком и званием "Заслуженный работник туризма Украины".

Награждены белорусские ученые за участие в международных научно-исследовательских экспедициях, организованных Межотраслевой лабораторией Академии наук Украины.

Статус ордена "Казацкая слава", которым награжден старший научный сотрудник Института истории Национальной академии наук Беларуси А.Киштымов, в Украине высок. Достаточно сказать, что В.Черномырдин также недавно был награжден этим орденом, правда, I степени.

Дарья МАЛЬКОВСКАЯ.

Адказы на крыжаванку + чайнворды, надрукаваныя ў №58

Па гарызанталі: 2.Пляма. 5.Апека. 10.Край. 14.Растапчын. 15.Арка. 18.Заплата. 23."Раніца". 25.Краса. 26.Насілы. 29.Эсэ. 30.Лад. 31.Карані. 34.Кат. 35.Сукала. 38.Барытон. 40.Латка. 41.Чвыр. 42.Арол. 43.Куга. 44.Біта. 45.Арцём. 46.Забаўка. 47.Клад. 49.Паз. 50.Танк. 53.Оля. 54.Ліс. 56.Каляды. 59.Кобрын. 60.Абарона. 62.Авал. 67.Здрадніца. 68.Макс. 69.Галяк. 70.Бабка.

Па вертыкалі: 1.Апалінар. 3.Ліра. 4.Мастак. 6.Пічэта. 7.Кіно. 8."Вераніка". 11."Шарлатан". 16.Крук. 17.Сцэна. 19.Прыкол. 20.Асот. 21.Кадук. 22.Дыла. 24.Асірацелы. 26.Настаўнік. 32.Адвал. 33.Абрад. 36.Кабат. 37.Лятун. 39.Том. 40.Луб. 43."Каза". 46.Загарада. 47.Кука. 48.Абліваха. 49.Па. 51.Апранаха. 52.Каня. 53.Ода. 55.Сок. 57.Зборня. 58.Анціпа. 63.Язва. 64.Парк.

Чайнворды: 9.Пташук. 10.Краіна. 12.Кавяла. 13.Аканом. 61.Сціpта. 62.Акраец. 65.Пракос. 66.Страва. 71.Акцёр. 72.Рып. 73.Прыток. 74.Крага. 75.Адвага.

Пятница, 9 апреля

БТ

07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.30, 23.00 Новости.
07.05, 07.35, 08.10, 08.35 "Доброе утро, Беларусь!"
07.30, 08.30, 20.15 "Деловая жизнь".
09.20 "Семеро смелых". Приключенческий фильм.
11.10 "Богатые и знаменитые". Сериал.
12.10, 16.45, 18.05 "Моя страна".
12.30 "Святой год". Комедия.
14.15 "Все нормально, мама!".
15.10 "Студенческая жизнь". Молодежный сериал.
16.05 "5x5" Программа для молодежи.
17.10 "Звездный дождь". Музыкальная программа.
18.55 Хоккей. Чемпионат мира U-18. Беларусь—Дания. Прямая трансляция.
21.00 "Панорама".
21.50 "Специальный репортаж". "Молитвы Божественный свет".
22.00 "Красотки". Комедия.
23.45 "Путаница". Мелодрама.

ОНТ

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 18.00, 20.30, 01.15 "Наши новости".
07.05 "Наше утро".
09.05 "Клон". Сериал.
09.55, 21.00 "Фабрика звезд-4".
10.20 "Принцесса Сиси". Мультсериал.
15.00 Теннис. Матч мировой группы Кубка Девиса 2004 г. Беларусь—Аргентина. Прямая трансляция.
18.10 "Без срока давности". "В поисках лучшей жизни".
18.55 "Поле чудес" с Леонидом Якубовичем".
20.00 "Время".
22.25 "Камо грядеши". Драма.
01.30 Теннис. Кубок Девиса 2004 г. Беларусь—Аргентина.

РОССИЯ

07.45 "Небо и земля". Сериал.
08.50 "Короткое замыкание". Ток-шоу.
09.45 "Вести. Дежурная часть".
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Вести".
10.30, 13.10, 15.40, 19.30 "Местное время. Вести — Москва".
10.50 "Мусульмане".
11.00 "Вся Россия".
11.15 "Москва—Минск".
11.30 "Колоссальное хозяйство".
11.50 "Ключи от бездны. Операция "Голем". Сериал.
16.10 "Крот". Сериал.
17.05 "Комиссар Рекс". Сериал.
18.00 "Комната смеха".
19.50 "Спокойной ночи, малыши!"
19.55 Бенефис Наташи Королевой.
22.05 "Идеальный мир". Триллер.

ЛАД

06.30 EURONEWS.
08.00, 14.00, 20.00, 21.15 Новости.
08.10 "Мгновение вечности".
08.30 "Другие танцы".
08.35 "Адвокатская контора-1". Сериал.
09.35 "Свет далекой звезды. Игорь Коловский". Авторская программа Домарацкого.
10.00, 17.55 "Между нами, женщинами". Тележурнал.
10.25 "Грешная Анхелика". Сериал.
11.00, 12.50 "Обычный необычный день". Семейный канал.
11.45 "Гонки по вертикали". Сериал.
13.20 "Му-му", "Лягушка-путешественница". Мультфильмы.
14.10 "Время кино".
15.05 "Учительская". Развлекательно-познавательная программа.
15.15 "Эх, анекдот, анекдот".
15.30 "Хотите — любите, хотите — нет". Драма.
16.40 "Принцесса цирка". Музыкальный фильм.
18.15 "Москва—Минск".
18.30 "Последний дюйм". Драма.
20.15 "Колыбельная".
20.30 "Дела семейные".
22.05 "Саломея". Сериал.

НТВ

09.00, 11.00, 16.00, 18.00 "Сегодня".
09.25 "Их нравы" с Дмитрием Захаровым".
10.20 "Страна советов". Ток-шоу.
14.35 "Принцип домино". Ток-шоу.
16.30 "Фактор страха II". Экстремальное шоу.
17.35 "Протокол. Расследование".
18.35 "Свобода слова" с Савиком Шустером.
19.55 "Корабль "Лунный гонщик". Худ.фильм.
22.35 Лучшие бои. Костя Цзю — Шармба Митчел.

СТВ+RenTV

06.15, 18.00 "Минщина. Люди, события, факты".
06.25, 15.40 "Пауэр рейнджерс, или Могучие рейнджеры в космосе". Телесериал.
06.50 "Супершоу братьев Марио". Мультсериал.
07.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.45 "24 часа".
07.50, 20.00 "СТВ-спорт".
08.05, 20.15 "Минск и минчане".
08.20, 23.05 "Технология".
08.35, 20.40 "Автопанорама".
08.55 "Театральные истории".
09.10 "Раз на раз не приходится". Комедия.
10.30 "Диалог со всем миром". Док.фильм.
10.55 "Эти эксцентричные люди". Док.фильм.
11.30 "Скетч-шоу".
12.00 "Час суда".
13.00 "Большой парад животных". Док.фильм.
13.50, 18.30 "Любовь императора". Телесериал.
14.15 "ОБЖ, или Обычные петербуржцы". Телесериал.
15.15 "Рыцари света". Мультсериал.
16.05 "Ель". Мультфильм.
16.15 "Тема дня".
16.50 "Турпоход".
17.00 "Классика юмора".
18.15 "Светская хроника".
20.25 Добрый вечер, малыш..."
20.55 "Третий лишний". Комедия.
23.15 "Реактивный бокс".
23.40 "Новости СНГ".
23.55 "Негодяй". Худ.фильм.

8-Й КАНАЛ

16.30 "Мультпарад" от "Бюргера".
16.45, 19.50 "Любовники пустыни". Сериал.
17.40 "Православный календарь".
18.00 "Знакомьтесь: Беларусь".
18.15 "Анкор! Еще Анкор!" Драма.
20.45 "Вечарніца".
21.00 "Региональный репортаж".
21.10 "Забытая мелодия для флейты". Комедия.

ТВ ЦЕНТР

04.45, 06.30 "Настроение".
07.45 "Газетный дождь".
07.55, 18.55 "Тайный знак". Сериал.
08.50 "Страсти по Саломее". Сериал.
09.40 "Европейские ворота России".
09.45 "Телемагазин".
10.00, 13.00, 17.00, 21.00 "События. Время московское".
10.15 "Дата".
11.05 "Особая папка".
11.35 "Караоке-стрит".
11.50 "Денежный вопрос".
12.05, 23.00 "Петровка, 38".
12.25 "Деловая Москва".
13.15 "Инспектор Кресс". Сериал.
14.30 "Неприрученная природа Азии".
15.00 "Регионы: прямая речь".
15.30 "Каля-маля".
16.00 "Возвращение домой". Сериал.
17.15 "Приглашает Борис Ноткин".
18.05 "Кристи: выбор сердца". Телесериал.
18.50 "Пять минут деловой Москвы".
21.40 "Народ хочет знать". Ток-шоу.
22.30 "Времечко".
23.20 "25-й час. События. Время московское".
23.45 "Семейный очаг". Драма.
01.20 "Мода non-stop".

EUROSPORT

09.30, 13.30, 14.30, 15.30 Футбол. Счастливый час Лиги чемпионов УЕФА.
10.30, 11.30, 19.00 Футбол. Кубок УЕФА.
12.30, 17.30 Велогонки.
16.30, 18.30, 21.00 Снукер. Чемпионат "Плейерс" в Шотландии.
20.00 Футбол. Уик-энд Лиги чемпионов УЕФА.
00.00 Ралли-рейд. Кубок мира в Тунисе.
00.15 Экстремальный спорт. "Молодежная зона".
00.45, 02.15 Новости "Евроспорта".
01.00 Футбол. Го-о-ол!
01.15 Самый сильный человек. Суперсерии. Гран-при в Канаде.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 206-68-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04, 206-69-06.
E-mail : nv@promedia.by
http://nv.promedia.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядычнага выдання №246 ад 10 кастрычніка 1996 г. (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Нумар газеты аддрукаваны з дыяпазітываў заказчыка на ААТ «Красная звезда», 220073, г.Мінск, 1-ы Загарадны завулак, 3. Падпісаны ў друк у 15.00. Аб'ём 2 друк. аркушы. Тыраж: 27 780 экз. Заказ № 624.